

07:31

Anders Rosdahl

KOMMUNALE AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION 2007

07:31

KOMMUNALE AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION 2007

Anders Rosdahl

KØBENHAVN 2007

SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

KOMMUNALE AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION 2007

Afdelingsleder: Lisbeth Pedersen

Afdelingen for beskæftigelse og erhverv

Undersøgelsens følgegruppe bestod af repræsentanter fra:

Arbejdsmarkedsstyrelsen

Kommunernes Landsforening.

ISSN: 1396-1810

ISBN: 978- 87-7487-877-3

Layout: Hedda Bank

Oplag: 600

Tryk: BookPartnerMedia A/S

© 2007 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

Tlf. 33 48 08 00

sfi@sfi.dk

www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden. Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver SFI's publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	5
	RESUMÉ	7
	Antal projekter og deltagere	7
	Aktiviteten i projekterne og salg af produkter/ydelser	9
1	KOMMUNENS BRUG AF AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION	13
	1.1 Undersøgelsens baggrund og formål	13
	1.2 Dataindsamlingen	16
	1.3 Kommunal aktivering med produktion	19
2	AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION	31
	2.1 Projekternes deltagere og målgrupper	32
	2.2 Aktiviteter i projekterne	37
	2.3 Projekter med salg af produkter eller ydelser	44
	2.4 Projekterne i et beskæftigelsespolitisk perspektiv	55
	2.5 Projekterne i 2007 sammenlignet med projekterne i 2005	57

LITTERATUR	63
SFI-RAPPORTER SIDEN 2006	65

FORORD

Denne rapport kortlægger omfanget og arten af særligt tilrettelagte aktiveringsprojekter med produktion. Det er kommunale projekter, hvor aktiverede, fx kontanthjælpsmodtagere, udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre, fx private virksomheder eller borgere. Baggrunden for undersøgelsen er den debat, der indimellem har været, bl.a. i pressen og i Folketinget, om, hvorvidt nogle af disse projekter i et eller andet omfang er konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv. Undersøgelsen belyser aspekter af denne problemstilling. Rapportens oplysninger er indsamlet ved hjælp af postspørgeskemaer, som landets 98 kommuner (den kommunale del af jobcentre) har besvaret i 2007. En tilsvarende undersøgelse blev gennemført i 2005 blandt de daværende 271 kommuner, hvilket gør det muligt at belyse udviklingen på området.

Undersøgelsen er udført af forskningsleder Anders Rosdahl, der også har udarbejdet rapporten. Rapporten har været læst af seniorforsker Henning Bjerregaard Bach, der takkes for gode råd og kommentarer. Rapporten har også været drøftet i undersøgelsens følgegruppe med repræsentanter fra Arbejdsmarkedsstyrelsen og Kommunernes Landsforening. Følgegruppen takkes ligeledes for gode råd og kommentarer.

Endvidere skal der rettes en stor tak til ledere og medarbejdere i jobcentre og aktiveringsprojekter, som midt i en travl hverdag har kunnet afse tid til at besvare undersøgelsens spørgeskemaer.

Undersøgelsen er iværksat på initiativ af Arbejdsmarkedsstyrelsen, der også har finansieret den.

København, november 2007

Jørgen Søndergaard

RESUMÉ

Denne rapport præsenterer resultaterne af en postspørgeskemaundersøgelse, hvor ledere og medarbejdere i landets 98 kommuner (fra den kommunale del af jobcentrene og aktiveringsprojekterne) har besvaret en række spørgsmål om særligt tilrettelagte aktiveringsprojekter med produktion, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, § 32, stk. 1, nr. 2. Jobcentrene blev bedt om oplysninger vedrørende projekter, hvor aktive-rede udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre. Undersøgelsen er en opfølgning på en næsten identisk undersøgelse i 2005 blandt de daværende 271 kommuner (Rosdahl, 2006).

ANTAL PROJEKTER OG DELTAGERE

Færre, men større projekter i 2007 end i 2005

Der foreligger data om 262 projekter i 2007 og 414 i 2005. Disse tal indbefatter langt de fleste af de relevante projekter. Antallet af særligt tilrettelagte projekter med produktion er således faldet betydeligt fra 2005 til 2007. Denne reduktion kom efter en periode med et moderat fald fra 2003 til 2005. Til gengæld er projekterne blevet større. Det gennemsnitlige antal deltagere pr. projekt på et givet tidspunkt var 22 i 2005 og 30 i

2007. Kommunalreformen pr. 1. januar 2007, der medførte færre, men større kommuner, har således haft en tilsvarende virkning på de særligt tilrettelagte projekter.

6 pct. af kontanthjælpsmodtagerne deltager i projekterne

Medio 2007 deltog godt 7.700 personer i projekterne, hvoraf 84 pct. var kontanthjælpsmodtagere.¹ Det samlede antal deltagere var mindre i 2007 end i 2005, hvilket næsten udelukkende skyldes et fald i antallet af deltagende kontanthjælpsmodtagere. I samme periode skete der et fald i ledigheden og det samlede antal af kontanthjælpsmodtagere i landet. Det er baggrunden for, at *andelen* af kontanthjælpsmodtagere, der er aktiveret i særligt tilrettelagte projekter, er den samme i 2007, som den var i 2005 (6 pct.). De aktiverede kontanthjælpsmodtagere i de særligt tilrettelagte projekter udgør desuden i begge år ca. en sjettedel af samtlige aktiverede kontanthjælpsmodtagere og ca. en fjerdedel af aktiverede kontanthjælpsmodtagere, der er under 'vejledning og opkvalificering', jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Mange jobcentre nedprioriterer projektaktivering

Omkring 40 pct. af jobcentrene oplyser i 2007, at de fra 2006 til 2007 har nedprioriteret den aktivering, hvor aktiverede udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre. Lidt under halvdelen oplyser, at prioriteringen af den nævnte type af projekter er uændret, mens 14 pct. angiver, at der er sket en opprioritering. Hovedtendensen på landsplan synes således at være, at mange jobcentre er i gang med en nedprioritering af særligt tilrettelagte projekter. Dette skal ifølge jobcentrene bl.a. ses på baggrund af de gode konjunkturer, der medfører, at den tilbageværende, reducerede målgruppe af kontanthjælpsmodtagere omfatter de svageste, der har brug for andre typer af tilbud.

I gennemsnit opholdt deltagerne sig i projekterne i ca. 4 måneder i både 2005 og 2007, men der ses en klar tendens til, at deltagerne er blevet svagere. Skønsmæssigt var 54 pct. af deltagerne i 2005 placeret i matchkategori 4-5. I 2007 er andelen 70 pct.

---

1. Inkl. modtagere af starthjælp.

Projekterne skønnes at bringe deltagere tættere på et job

Svarpersonerne skønner i begge år, at ca. 30 pct. af deltagerne i projekterne efterfølgende vil påbegynde ordinær uddannelse eller ordinært arbejde. Der foreligger ikke oplysning om, hvor mange deltagere der efterfølgende overgår til anden form for aktivering, fx virksomhedspraktik eller job med løntilskud.

Generelt vurderer svarpersonerne, at aktiveringen i projekterne på en lang række punkter har en positiv betydning for deltagerne. Det drejer sig navnlig om udvikling af personlige kvalifikationer som fx mødestabilitet, afklaring og motivation. Omkring to tredjedele af projekterne er kombineret med opkvalificerende kurser og aktiv jobsøgning. Svarpersonerne vurderer, at 88 pct. af projekterne i nogen eller høj grad bringer deltagerne tættere på arbejdsmarkedet. Hovedparten af projekterne anvendes i et eller andet omfang til rådighedsafprøvning af ledige. Svarpersonernes vurdering af projekternes gunstige betydning for de aktiverede er nogenlunde den samme i 2007 som i 2005.

AKTIVITETEN I PROJEKTERNE OG SALG AF PRODUKTER/YDELSER

Projekterne leverer især produkter/ydelser til kommuner

I de særligt tilrettelagte projekter udfører aktiverede arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre. I 69 pct. af projekterne i 2007 udføres en eller anden form for arbejde, som leveres til *kommunen*, herunder driftsmæssige opgaver i kommunen. 43 pct. af projekterne leverer på en eller anden måde produkter/ydelser til *private virksomheder*, og 24 pct. leverer til *private personer*, herunder navnlig ældre/svage borgere og borgere, der handler i butikker/værksteder, hvor aktiverede udfører arbejdsopgaver. Summen af procenterne bliver mere end 100, fordi det enkelte projekt kan levere/afsætte til mere end én af de tre nævnte modtagergrupper.

Mindre andel af projekterne hjælper ældre/svage borgere

Der er fra 2005 til 2007 ikke sket store ændringer i projekternes fordeling efter forskellige typer aktiviteter. En større andel af projekterne består dog i 2007 i, at aktiverede vedligeholder kommunens parker og grønne områder mv., og at aktiverede fremstiller produkter mv. til private virk-

somheder. Til gengæld er der i 2007 relativt færre projekter, hvor aktive-rede ordner haver, rydder sne mv. for kommunens ældre/svage borgere. Andelen af projekter, der leverer til henholdsvis kommuner og private virksomheder, er alt i alt en smule større i 2007 end i 2005, hvilket kan hænge sammen med, at projekternes øgede størrelse i 2007 bl.a. er fremkommet i kraft af fusioner mellem forskellige typer af projekter i forbindelse med kommunalreformen.

Større andel, men færre projekter med salg af produkter/ydelse

Fusioner i forbindelse med kommunalreformen er formentlig også forklaringen på, at andelen af projekter med egentlig *salg* af produkter/ydelse er øget fra 62 pct. i 2005 til 72 pct. i 2007. Det absolutte antal projekter med salg er dog faldet fra 250 i 2005 til 189 i 2007.

I 2007 har 43 pct. af samtlige projekter salg til private virksomheder, 31 pct. har salg til borgere, og 29 pct. har salg til én eller flere kommuner. Procenterne summer til mere end 72 pct., fordi det enkelte projekt kan have flere former for salg. I 2005 var de tilsvarende tal ikke meget anderledes: 36 pct. (salg til private virksomheder), 29 pct. (salg til borgere) og 23 pct. (salg til kommuner).

70 pct. bruger Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning

Til brug for kommunerne har Arbejdsmarkedsstyrelsen udarbejdet en vejledning (kalkulationsvejledningen) om afsætning af produktion i forbindelse med kommunernes aktiveringsprojekter (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2005a). Kommunerne har mulighed for at anvende denne vejledning til at sørge for, at deres produktion og afsætning prifsættes på markedsvilkår. For 132 af de 189 projekter med salg i 2007 (70 pct.) oplyses det, at prisen helt eller delvist fastsættes på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning. I 2005 var den tilsvarende andel 63 pct. Andelen af projekter med salg, hvor vejledningen anvendes, er således steget.

Dette kan eventuelt hænge sammen med, at flere har været på kursus i brugen af vejledningen. I 2005 oplyste 61 pct. af projekterne med salg, at medarbejdere i kommunen havde været på kursus i anvendelse af vejledningen. Denne andel er 72 pct. i 2007. Stigningen er dog ikke nødvendigvis udtryk for, at flere har været på kursus, men kan i

princippet også være et 'kunstigt' resultat af kommunesammenlægningerne i forbindelse med kommunalreformen.²

Ligesom i 2005-undersøgelsen er der også i undersøgelsen fra 2007 en positiv sammenhæng mellem kursusdeltagelse og brugen af kalkulationsvejledningen. Det kan både være udtryk for, at kursusdeltagelse fremmer brug af vejledningen, og at en beslutning om at bruge vejledningen fører til, at medarbejdere tilbydes et relevant kursus herom.

Mange ønsker kurser i brug af kalkulationsvejledningen

Ifølge de besvarede spørgeskemaer i 2007 synes der at være et udbredt behov for, at der bliver udbudt nye kurser i anvendelse af kalkulationsvejledningen. For omkring halvdelen af de 189 projekter med salg oplyses det, at der er behov for nye kurser. Disse projekter udføres i 39 kommuner. De projekter, der peger på et kursusbehov, er navnlig projekter, der ikke i forvejen anvender vejledningen, de nyeste projekter samt projekter i mindre kommuner og i kommuner, hvor der, så vidt svarpersonen ved, ikke før har været afholdt den slags kurser.

Ny vejledning for projekter der sælger ydelser til borgere

I forbindelse med produktion og afsætning af servicearbejde fra særligt tilrettelagte projekter til private borgere, fx havearbejde og snerydning, gælder særlige retningslinjer ved prisfastsættelsen, såfremt der er tale om servicearbejde for en afgrænset gruppe af borgere, som ikke selv er i stand til at udføre den pågældende type arbejde på grund af fysiske eller psykiske begrænsninger, jf. Arbejdsmarkedsstyrelsens vejledning herom (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2006). Eftersom denne vejledning blev udsendt i januar 2006, er der kun spurgt til denne i 2007-undersøgelsen. En del projekter (47) anvender ifølge spørgeskemasvarene denne vejledning. Alt i alt bruger 73 pct. af de 189 projekter med salg denne vejledning og/eller den ovenfor nævnte kalkulationsvejledning.

---

2. Sandsynligheden for, at mindst en medarbejder i en kommune har været på kursus, må, alt andet lige, stige med kommunens størrelse.

Halvdelen af projekter med salg tilbyder samme ydelser som private virksomheder – få skønnes at være konkurrenceforvridende

For 101 af de 189 projekter (54 pct.) angives det, at der findes private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet. Denne andel var stort set den samme i 2005: 48 pct. svarende til 117 projekter.

20 projekter, dvs. godt 11 pct. af de 189 projekter med salg, har ifølge 2007-undersøgelsen været kritiseret for konkurrenceforvridning på et eller andet tidspunkt i 2005-2007. Kritikken kommer navnlig fra private virksomheder og faglige organisationer m.fl. I 2005 blev det oplyst, at 27 projekter havde været udsat for kritik på et eller andet tidspunkt i 2005 eller tidligere, svarende til 11 pct. af de daværende projekter med salg. Der kan være en vis overlapning mellem de to grupper af projekter. Fordelingen af de to grupper af projekter efter, hvor kritikken kom fra, er næsten den samme i 2007 som i 2005. I begge år blev det oplyst, at der for et lille antal projekter (18 i 2005-undersøgelsen og 13 i 2007-undersøgelsen) var blevet klaget over konkurrenceforvridning til det daværende Regionale Arbejdsmarkedsråd.

Ved vurderingen af disse oplysninger bør det erindres, at de bygger på kommunernes (jobcentrenes) og projekternes egne svar. Der er ikke indhentet vurderinger fra andre parter, ligesom særskilte bedømmelser ud fra fx projekternes aktiviteter lokalt ikke er foretaget. Desuden er spørgsmålet vedrørende konkurrenceforvridning kun belyst for projekter med salg af produkter/ydelser. De kritiserede projekter er formentlig navnlig tilfælde, hvor der har været en egentlig 'sag' om konkurrenceforvridning. Da den helt samme metode blev anvendt ved undersøgelserne i 2005 og 2007, kan vi vurdere, at der ifølge de foreliggende oplysninger næppe er sket en stigning i denne type sager fra 2005 til 2007. Antallet forekommer under alle omstændigheder begrænset.

KOMMUNENS BRUG AF AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION

1.1 UNDERSØGELSENS BAGGRUND OG FORMÅL

Kommunerne kan, ifølge Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, § 32, stk. 1, nr. 2, aktivere ledige i særligt tilrettelagte projekter, hvori der indgår produktion. Formålet med at give ledige tilbud om aktivering i disse projekter er at udvikle eller afdække den lediges faglige, sociale eller sproglige kompetence med henblik på opkvalificering til arbejdsmarkedet, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, § 32, stk. 3. Herigennem er formålet med projekterne at styrke den lediges mulighed for hurtigst muligt at få et job på almindelige vilkår og sikre varig beskæftigelse for den ledige. De særligt tilrettelagte projekter hører under redskabet 'vejledning og opkvalificering', som er et af de tre hovedredskaber i den beskæftigelsespolitiske indsats. De to andre redskaber er 'virksomhedspraktik' og 'ansættelse med løntilskud', som ikke berøres i denne rapport.

Der er i beskæftigelseslovgivningen ikke noget til hinder for, at der i projekterne kan udføres arbejde eller produktion, der også udføres som almindeligt arbejde i private eller offentlige virksomheder. Grænserne for, hvilket arbejde der kan udføres i projekterne, ligger derfor i, at formålet med aktiveringen skal opfyldes, herunder at det skal bringe de ledige tættere på arbejdsmarkedet, og at den enkelte ledige skal have tilbuddet om at få afdækket eller udviklet arbejdsmarkedsrelevante kom-

petencer (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2005a, 2005b). Det kan i projekterne ske ved, at ledige, der har behov for det, får lejlighed til at prøve noget, der minder om rigtigt arbejde.

Produktionen og afsætningen af produkterne fra aktiveringsprojekterne må ikke være konkurrenceforvridende, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 33. Hvis produktionen finder sted som en del af kommunens in house-virksomhed, er den ikke omfattet af reglerne om konkurrenceforvridning. Det gælder fx gartnerarbejde i kommunale parker og på legepladser, som ikke foregår på et marked, og som ikke i forvejen er udliciteret (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2005b). Ved in house-produktion forstås, at kommunen selv frembringer varer eller tjenesteydelser til eget brug ved egne ansatte eller aktiverede. Der er kun tale om in house-produktion, hvis produktionen udføres og alene aftages af kommunen selv.

At projekterne ikke må være konkurrenceforvridende betyder, at kommunerne skal fastsætte prisen på produktion og afsætning på markedsvilkår, således at kommunerne ikke underbyder markedet ved at sælge eller afsætte deres produktion billigere end markedsprisen. Der er til brug for kommunerne udarbejdet en vejledning (kalkulationsvejledningen) om afsætning af produktion i forbindelse med kommunernes aktiveringsprojekter (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2005a). Kommunerne har mulighed for at anvende kalkulationsreglerne i denne vejledning til at sørge for, at deres produktion og afsætning prisfastsættes på markedsvilkår og derved lever op til reglerne på området om konkurrenceforvridning. Kommunen kan eventuelt også sikre dette på andre måder.

I forbindelse med produktion og afsætning af servicearbejde fra særligt tilrettelagte projekter til private borgere (fx havearbejde og sne-rydning) gælder særlige retningslinjer, såfremt der er tale om servicearbejde for en afgrænset gruppe af borgere, som ikke selv er i stand til at udføre den pågældende type arbejde på grund af fysiske eller psykiske begrænsninger (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2006). Under forudsætning af at der sker en klar afgrænsning af omfanget af modtagerkredsen og af det arbejde, der kan udføres i servicearbejde til borgere, vil modtageren skulle betale en moderat pris, som tager udgangspunkt i bestemmelsen fra den tidligere gældende bekendtgørelse om en aktiv arbejdsmarkedsindsats om priser på op til 25 kr. pr. time for udført arbejde efter de dagældende regler om individuel jobtræning (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2006). Såfremt kommunen ikke foretager en afgrænsning af målgruppen og af

projektets indhold og omfang som anført, skal prisen fastsættes på markedsvilkår.

I pressen har der i forbindelse med forskellige aktiveringsprojekter med produktion til afsætning hos private virksomheder med mellemrum været rejst spørgsmål om, hvorvidt kommunerne overholder lovgivningen om, at aktiveringsprojekter ikke må være konkurrenceforvridende. Der har bl.a. været den såkaldte Bodum-sag, hvor Bodum-koncernen samarbejdede med flere kommunale aktiveringsprojekter. Samarbejdet blev indstillet efter klage fra SID til de regionale arbejdsmarkedsråd, da aktiveringsprojekterne blev bedømt som værende konkurrenceforvridende (Fagbladet, 2004).

Før 2005 forelå der ikke noget samlet overblik over antallet og arten af kommunale aktiveringsprojekter med produktion til afsætning hos private firmaer. Og man var ikke klar over, hvor mange af projekterne der var problematiske i forhold til konkurrenceforvridning.

På denne baggrund bad Arbejdsmarkedsstyrelsen i 2005 SFI om at foretage en undersøgelse, som skulle kortlægge omfanget og arten af kommunale aktiveringsprojekter med produktion, herunder projekternes mulige konkurrenceforvridende indhold. Desuden skulle undersøgelsen belyse enkelte aspekter af projekternes beskæftigelsespolitiske indhold og perspektiver for de aktiverede.

Dataindsamlingen til denne undersøgelse blev gennemført i sommeren og først på efteråret 2005. Resultaterne er publiceret i SFI's rapport *Kommunale aktiveringsprojekter med produktion* (Rosdahl, 2006). Et hovedresultat var, at problemer omkring konkurrenceforvridning i den kommunale aktivering havde et meget begrænset omfang.

Arbejdsmarkedsstyrelsens direktør orienterede i et brev dateret 6. marts 2006 samtlige kommuner om resultaterne af 2005-undersøgelsen. Hun tilkendegav i denne forbindelse, at der på et senere tidspunkt ville blive foretaget en opfølgning af 2005-undersøgelsen. Det er denne opfølgning, som denne rapport beskriver. Formålet med opfølgningen er:

- at kortlægge omfanget og arten af særligt tilrettelagte kommunale aktiveringsprojekter med produktion i 2007, herunder projekternes mulige konkurrenceforvridende indhold
- at belyse enkelte aspekter af projekternes beskæftigelsespolitiske indhold og perspektiver for de aktiverede

- at belyse eventuelle ændringer i ovennævnte to aspekter fra 2005 til 2007.

Metodemæssigt er 2007-undersøgelsen gennemført på helt den samme måde som 2005-undersøgelsen, dvs. som en postspørgeskemaundersøgelse blandt landets kommuner (jobcentre) og med næsten identiske spørgeskemaer. Den foreliggende rapport bygger derfor alene på svar, opfattelser og vurderinger fra medarbejdere i kommunen.³ Der er ikke indhentet oplysninger fra ledige eller fra fx private virksomheder, der måtte være berørt af konkurrenceforvridning, eller som aftager produkter eller ydelser fra projekter. Der indgår heller ikke data fra fx faglige organisationer eller arbejdsgiverorganisationer.

1.2 DATAINDSAMLINGEN

Undersøgelsens dataindsamling fandt sted i perioden marts-oktober 2007. Der var ligesom ved 2005-undersøgelsen udarbejdet to spørgeskemaer, som med følgeskrivelse og frankerede svarkuverter blev sendt med almindelig post til samtlige jobcentre i starten af marts måned 2007.

Det ene spørgeskema (*det generelle skema*) skulle besvares af alle kommuner (den kommunale del af jobcentrene). Her skulle kommunerne give nogle få oplysninger om antallet af kontant- og starthjælpsmodtagere og aktiverede. Desuden skulle de angive, om kommunen aktiverede nogle af sine kontanthjælpsmodtagere⁴ i projekter med produktion under redskabet 'vejledning og opkvalificering', jf. kapitel 10 i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. I bekræftende fald skulle antallet af projekter angives. I spørgeskemainstruktionen til kommunerne blev det på følgende måde forklaret, hvilken type projekter undersøgelsen drejede sig om:

Dette spørgeskema handler om kommunal aktivering med produktion under redskabet 'vejledning og opkvalificering', herunder de særligt tilrettelagte projekter med produktion, som kom-

---

3. Samt fra enkelte ledere/medarbejdere hos andre aktører, som driver særligt tilrettelagte projekter for kommuner.

4. For nemheds skyld skrives her blot "kontanthjælpsmodtagere" i stedet for "kontant- og start-hjælpsmodtagere". Det sker også i den resterende del af rapporten.

munerne, ifølge Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 32, stk. 1, nr. 2, kan aktivere ledige i.

At projekterne har produktion betyder, at de aktiverede udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv kan drage nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre. Det arbejde, de aktiverede udfører, kan eksempelvis være:

- Vedligeholdelse af kommunens parker, grønne områder, reparation af legepladser mv.
- Havearbejde og snerydning for ældre/svage borgere i kommunen.
- Værkstedsbaseret produktion, fx syning af termotøj til kommunalarbejdere i egen eller andre kommuner.
- Fremstilling af produkter eller lettere paknings- og monteringsopgaver til private virksomheder.
- Fremstilling af produkter på en virksomhed, hvor kommunen har lejet sig ind, og hvor produkterne sælges til virksomheden.

Spørgeskemaet søger altså oplysninger om kommunale projekter, hvor aktiverede udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv kan drage nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre.

Spørgeskemaet besvares af den kommunale leder af jobcentret (i pilotjobcentre: lederen af jobcentret) eller en anden person, som er i besiddelse af de fornødne oplysninger.

Kommunen skulle i spørgeskemaet oplyse, hvor mange af den beskrevne type projekter kommunen aktiverede sine kontanthjælpsmodtagere i. Et projekt var i spørgeskemaet defineret som et ”midlertidigt eller permanent aktiveringssted, arbejdsplads eller organisation, hvor flere personer kan være i aktivering samtidigt under redskabet ’vejledning og opkvalificering’”. Det blev i instruktionen til kommunerne understreget, at alle projekter skulle medregnes uanset omfanget af produktion/ydelser i det enkelte projekt, og uanset om kommunen selv eller en anden institution/virksomhed stod for projektet. Både kommunale projekter og projekter udført af ’andre aktører’ skulle således medregnes.

For hvert projekt skulle tillige udfyldes et *projektskema*, hvor der skulle gives oplysning om bl.a. projektets art, antal aktiverede, de aktive-redes udbytte og nogle aspekter i relation til eventuelt salg af produkter/ydelse og konkurrenceforvridning. Hvis kommunen ikke havde nogen af den omhandlede type projekter, skulle projektskemaet selvsagt ikke udfyldes, mens kommuner med fx tre projekter skulle udfylde tre projektskemaer.

Jobcentrene blev i følgebrevet anmodet om at tilbagesende skemaerne i løbet af marts måned 2007. Der blev udsendt en rykker midt i april måned, men i midten af maj måned manglede vi stadig svar fra ca. halvdelen af jobcentrene. Rykning pr. brev, e-mail og telefon fortsatte i de følgende måneder. SFI modtog de sidste skemaer i midten af oktober 2007. Vi fik svar fra samtlige 98 kommuner (jobcentre). Der foreligger 98 udfyldte generelle skemaer og 262 udfyldte projektskemaer. Ved den tilsvarende undersøgelse i 2005 blev der med den helt samme indsamlingsprocedure opnået svar fra de daværende 271 kommuner (271 generelle skemaer og 414 projektskemaer) i løbet af 3 måneder. Årsagen til de lange dataindsamlingsperioder er bl.a., at flere personer i hver kommune (jobcenter) typisk har været involveret i besvarelsen. Kommunalreformen og omstruktureringerne på beskæftigelsesområdet pr. 1. januar 2007 er formentlig hovedforklaringen på, at de 98 nye kommuner (jobcentre) var mere end dobbelt så lang tid om at besvare undersøgelsens skemaer, som de 271 tidligere kommuner var.

Ud fra de høje svarprocenter og de indsamlede oplysninger i øvrigt må det vurderes, at såvel 2005-undersøgelsen som 2007-undersøgelsen omfatter oplysninger om den altovervejende del af de projekter, som man ønskede medtaget i de to undersøgelser. I 2005-undersøgelsen ser der ud til at være oplysninger om 96 pct. af de relevante projekter (Rosdahl, 2006). I 2007-undersøgelsen er denne andel formentlig mindst den samme, idet det oplyste antal særligt tilrettelagte projekter i det generelle skema, jf. ovenfor, er konsistent med antallet af besvarede projektskemaer i de enkelte kommuner.⁵

---

5. De anførte tal vedrørende antal projekter i 2005-undersøgelsen (414) og 2007-undersøgelsen (262) må derfor betragtes som minimumsskøn. Det bør tilføjes, at den præcise afgrænsning af et projekt ikke altid er indlysende. I nogle tilfælde kan det således være arbitrært, om fx et stort aktiveringssted i princippet skal tælles som ét projekt eller som flere delprojekter (fx flere værksteder med hver sin arbejdsleder). Man anså det for vanskeligt eller mindre meningsfuldt at give en klar instruktion til kommunerne (jobcentrene) vedrørende dette aspekt, hvilket betyder, at af-

1.3 KOMMUNAL AKTIVERING MED PRODUKTION

Tabel 1.1-1.6 giver nogle hovedtal vedrørende kontanthjælpsmodtagere og aktivering i kommunerne. I tabellerne er kommunerne opdelt efter størrelse (befolkningstal pr. 1.7.2007), den procentvise andel, som kontanthjælpsmodtagerne udgør af kommunens befolkning, samt den region, kommunen ligger i.

Det fremgår af tabel 1.1, at der ifølge kommunernes svar var i alt 104.985 kontanthjælpsmodtagere i kommunerne medio 2007, svarende til 1,9 pct. af den samlede danske befolkning på dette tidspunkt. Denne andel varierer en del mellem kommunerne. For eksempel fremgår det af tabellen, at den er stigende med kommunens størrelse.

Videre ses det af tabel 1.1, at godt en tredjedel (36 pct.) af kontanthjælpsmodtagerne var i aktivering medio 2007. Det drejer sig om ca. 38.000 personer. Andelen i aktivering er mindst i Region Hovedstaden og Region Sjælland. Den er størst i kommuner, hvor kontanthjælpsmodtagerne udgør under 1 pct. af befolkningen.

Tabel 1.2 viser, hvorledes de aktiverede fordeler sig efter de tre hovedredskaber i den beskæftigelsesmæssige indsats, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Mere end tre fjerdedele (76 pct.) er aktiveret i 'vejledning og opkvalificering', 17 pct. er i 'virksomhedspraktik', og 8 pct. er i en 'løntilskudsansættelse'. Det fremgår, at 'vejledning og opkvalificering' bruges forholdsvis mest i kommuner med mindst 80.000 indbyggere og i kommuner, hvor der er relativt flest kontanthjælpsmodtagere, dvs. hvor de udgør mindst 2 pct. af befolkningen.

---

grænsningen af projekter må formodes at følge de kommunale medarbejders egne måder at opfatte forholdene på. For at få indtryk af projekternes volumen indeholdt projektskemaet spørgsmål bl.a. om antal aktiverede i projektet.

Tabel 1.1

Kontanthjælpsmodtagere og aktiverede i kommunerne. Medio 2007.

	Kontanthjælpsmodtagere (inkl. aktiverede)		Aktiverede		Antal kom- muner
	Antal	Pct. af befolk- ning	Antal	Pct. af kontant- hjælps- modtagere	
<i>Alle kommuner</i>	104.985	1,9	37.737	36	98
<i>Kommunes størrelse</i>					
Under 30.000 indbyggere	6.364	1,3	2.463	39	25
30.000-49.999 indbyggere	25.747	1,6	9.687	38	39
50.000-79.999 indbyggere	19.586	1,6	6.803	35	20
Mindst 80.000 indbyggere	53.288	2,5	18.784	35	14
<i>Kontanthjælpsmodtagere</i>					
Under 1 pct. af befolkning	6.637	0,8	3.028	46	24
1,00-1,49 pct. af befolkning	17.192	1,3	6.270	37	31
1,50-1,99 pct. af befolkning	20.794	1,8	7.058	34	21
Mindst 2 pct. af befolkning	60.362	2,9	21.381	35	22
<i>Region</i>					
Hovedstaden	37.376	2,3	11.615	31	29
Sjælland	14.574	1,8	4.517	31	17
Syddanmark	23.971	2,0	9.316	39	22
Midtjylland	18.949	1,5	7.878	42	19
Nordjylland	10.115	1,8	4.411	44	11

Anm.: Oplysningerne om kommunernes befolkningstal medio 2007 (pr. 1.7.2007) stammer fra Statistikbanken, Danmarks Statistik, mens oplysningerne om antal kontanthjælpsmodtagere (inkl. starthjælpsmodtagere) og aktiverede er baseret på kommunernes spørgeskemasvar. Det skal bemærkes, at kommunerne i spørgeskemaet blev bedt om at oplyse omtrentlige tal for det senest mulige opgørelsestidspunkt ved besvarelsen af skemaet i perioden marts-oktober 2007.

Tabel 1.2

Aktiverede kontanthjælpsmodtagere fordelt efter redskaber. Medio 2007.
Procent.

	Redskab, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kapitel 10-12				Pct.- grundlag Antal aktive- rede
	Vejled- ning og opkvalifi- cering (kap.10)	Virksom- heds- praktik (kap. 11)	Ansættel- se med løntilskud (kap. 12)	I alt	
<i>Alle kommuner</i>	76	17	8	101	37.737
<i>Kommunes størrelse</i>					
Under 30.000 indbyggere	69	23	9	101	2.463
30.000-49.999 indbyggere	68	23	9	100	9.687
50.000-79.999 indbyggere	70	22	8	100	6.803
Mindst 80.000 indbyggere	83	11	7	101	18.784
<i>Kontanthjælpsmodtagere</i>					
Under 1 pct. af befolkning	66	25	9	100	3.028
1,00-1,49 pct. af befolk- ning	64	26	10	100	6.270
1,50-1,99 pct. af befolk- ning	70	20	10	100	7.058
Mindst 2 pct. af befolkning	82	12	6	100	21.381
<i>Region</i>					
Hovedstaden	82	13	6	101	11.615
Sjælland	71	21	8	100	4.517
Syddanmark	74	18	8	100	9.316
Midtjylland	69	21	10	100	7.878
Nordjylland	80	14	6	100	4.411

Anm.: Tabellen bygger på spørgeskemasvar fra kommunerne i perioden marts-oktober 2007.

Tabel 1.3

Antal kommuner fordelt efter antal særligt tilrettelagte aktiveringsprojekter med produktion. Medio 2007. Procent.

	Særligt tilrettelagte projekter med produktion				Pct.- grundlag Antal kom- muner
	Ingen projekter	1 projekt	2 eller flere projekter	I alt	
<i>Alle kommuner</i>	12	26	62	100	98
<i>Kommunes størrelse</i>					
Under 30.000 indbyggere	20	44	36	100	25
30.000-49.999 indbyggere	8	23	69	100	39
50.000-79.999 indbyggere	10	10	80	100	20
Mindst 80.000 indbyggere	14	21	64	99	14
<i>Kontanthjælpsmodtagere</i>					
Under 1 pct. af befolkning	17	38	46	101	24
1,00-1,49 pct. af befolkning	23	16	61	100	31
1,50-1,99 pct. af befolkning	5	38	57	100	21
Mindst 2 pct. af befolkning	0	14	86	100	22
<i>Region</i>					
Hovedstaden	17	21	62	100	29
Sjælland	35	24	41	100	17
Syddanmark	0	27	73	100	22
Midtjylland	0	26	74	100	19
Nordjylland	9	36	55	100	11

I tabel 1.3 er kommunerne fordelt efter deres oplysninger om antal særligt tilrettelagte projekter med produktion.⁶ Det ses, at næsten 90 pct. af kommunerne har et eller flere projekter af den nævnte type. Godt en fjerdedel har kun ét projekt, mens næsten to tredjedele har mindst to projekter.

De mindste kommuner med under 30.000 indbyggere har sjældnere end større kommuner mindst to projekter. Videre fremgår det, at jo flere kontanthjælpsmodtagere, der er i kommunen (set i forhold til befolkningens størrelse), jo større er chancen for, at kommunen har mindst to aktiveringsprojekter med produktion.⁷ Variationerne mellem regionerne med hensyn til antal projekter i kommunerne må formodes bl.a. at hidrøre fra, at regionerne omfatter kommuner af forskellige størrelser. I gennemsnit har kommunerne i Syddanmark og Midtjylland flest aktiveringsprojekter med produktion.

Tabel 1.4 viser, at ca. 6.500 kontanthjælpsmodtagere var aktive i projekter med produktion under redskabet 'vejledning og opkvalificering' medio 2007.⁸ Det svarer til 23 pct. af alle aktiverede under dette redskab, 17 pct. af alle aktiverede kontanthjælpsmodtagere og 6 pct. af samtlige kontanthjælpsmodtagere (inkl. aktiverede) medio 2007. Målt på disse andele synes det især at være kommuner med under 80.000 indbyggere, der anvender aktivering med produktion, samt kommuner, hvor kontanthjælpsmodtagernes andel af befolkningen udgør under 2 pct.

-
6. For at validere data om projektet blev der i projektskemaet direkte spurgt, om projektet var et særligt tilrettelagt projekt i henhold til Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 32, stk. 1, nr. 2. Der kunne svares "ja" eller "nej". 93 pct. svarede "ja", 3 pct. svarede "nej", og 4 pct. havde ikke besvaret spørgsmålet. Der er med hensyn til centrale dimensioner af projekterne (fx deres indhold og målgrupper) ikke meget store forskelle på de projekter, hvor der er svaret "ja", og de projekter, hvor der ikke er svaret "ja". Derfor betragtes projekterne under ét som særligt tilrettelagte projekter med produktion (efter § 32, stk. 1, nr. 2) i denne rapport. De få (19) tilfælde, hvor der ikke er svaret "ja", kan formentlig bl.a. omfatte a) situationer, hvor det relevante projekt er en del af et større projekt el.lign., udført efter andre bestemmelser, b) korte vejlednings- og afklaringsforløb, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 32, stk. 1, nr. 1, hvor der gennemføres en form for produktion, og c) situationer, hvor medarbejderen, der har besvaret skemaet, ikke har været opmærksom på lovhjemmelen. Det var nemlig typisk den centrale forvaltning i jobcentret, som udpegede de relevante projekter efter § 32, stk. 1, nr. 2, mens det ofte var en projektmedarbejder/projektleder, der udfyldte skemaerne vedrørende de enkelte projekter.
  7. Regressionsanalyser viser, at jo større kommune (henholdsvis jo flere kontanthjælpsmodtagere i kommunen), des flere aktiveringsprojekter med produktion har kommunen.
  8. Det skal bemærkes, at tabel 1.4 alene omfatter aktiverede kontanthjælpsmodtagere (inkl. modtagere af starthjælp), men ikke andre (fx personer under integrationsloven eller sygedagpengemodtagere), der måtte have deltaget i projekterne medio 2007, jf. næste kapitel.

Desuden ses det af tabellen, at der er en vis variation mellem regionerne med hensyn til de nævnte andele. Tendensen er, at andelen er lavest i Region Hovedstaden og størst i Region Sjælland.

Tabel 1.4

Aktiverede kontanthjælpsmodtagere i særligt tilrettelagte aktiveringsprojekter med produktion. Medio 2007.

	Aktiverede kontanthjælpsmodtagere i særligt tilrettelagte projekter med produktion				
	Antal personer	Pct. af aktive-rede i vejledning og opkvalificering	Pct. af alle aktive-rede	Pct. af kontanthjælpsmodtagere	Antal projekter
<i>Alle kommuner</i>	6.498	23	17	6	262
<i>Kommunes størrelse</i>					
Under 30.000 indbyggere	475	28	19	7	38
30.000-49.999 indbyggere	1.920	29	20	7	100
50.000-79.999 indbyggere	1.606	34	24	8	74
Mindst 80.000 indbyggere	2.497	16	13	5	50
<i>Kontanthjælpsmodtagere</i>					
Under 1 pct. af befolkning	649	33	21	10	42
1,00-1,49 pct. af befolkning	1.227	30	20	7	65
1,50-1,99 pct. af befolkning	1.349	27	19	6	59
Mindst 2 pct. af befolkning	3.273	19	15	5	96
<i>Region</i>					
Hovedstaden	1.203	13	10	3	66
Sjælland	1.249	39	28	9	45
Syddanmark	1.723	25	18	7	68
Midtjylland	1.445	27	18	8	56
Nordjylland	878	25	20	9	27

Anm.: Tabellen, der er baseret på kommunernes spørgeskemasvar, omfatter alene aktive-rede kontanthjælpsmodtagere (inkl. starthjælpsmodtagere) i særligt tilrettelagte projekter. I projekterne er i nogle tilfælde også aktiveret andre grupper (fx flygtninge og indvandrere under integrationsloven), jf. næste kapitel.

I tabel 1.5 er der vist nogle nøgletal om kontanthjælpsmodtagere og aktivering i særligt tilrettelagte projekter i 2005 og 2007. Bortset fra oplysningen om antal kommuner i de 2 år bygger tabellen for kommunernes spørgeskemasvar på identiske spørgsmål i de 2 år. Oplysningerne i tabellen refererer i princippet til et bestemt tidspunkt, dvs. at der er tale om bestandsopgørelser.

Det fremgår (linje 3 i tabellen), at antallet af kontanthjælpsmodtagere, der er aktiveret i særligt tilrettelagte projekter, er faldet med ca. 1.000 personer fra 2005 til 2007. Da antallet af kontanthjælpsmodtagere også er faldet (jf. tabellens linje 2), udgør de aktiverede i særligt tilrettelagte projekter fortsat 6 pct. af samtlige kontanthjælpsmodtagere (inkl. aktiverede) og 17 pct. af alle aktiverede kontanthjælpsmodtagere. Aktiverede i særligt tilrettelagte projekter udgør i begge år ca. en fjerdedel af alle aktiverede under redskabet 'vejledning og opkvalificering', henholdsvis 26 pct. i 2005 og 23 pct. i 2007. Selv om antallet af aktiverede i særligt tilrettelagte projekter er faldet fra 2005 til 2007, er der altså ikke tale om et fald, såfremt de absolutte tal vurderes i forhold til antallet af kontanthjælpsmodtagere og aktiverede.

I begge år havde langt hovedparten af kommunerne mindst ét særligt tilrettelagt projekt. Andelen af kommuner med mindst ét projekt er steget fra 82 pct. til 88 pct. Det gennemsnitlige antal projekter pr. kommune er også forøget – fra 1,5 i 2005 til 2,7 i 2007. Den umiddelbart mest markante udvikling fra 2005 til 2007 er et voldsomt fald i antallet af projekter – fra (mindst) 414 projekter i 2005 til (mindst) 262 i 2007. Det er en reduktion på mere end en tredjedel (37 pct.). Samtidig er det gennemsnitlige antal aktiverede kontanthjælpsmodtagere pr. projekt steget med omtrent samme andel, dvs. fra 18 til 25 kontanthjælpsmodtagere. Disse tendenser skal selvsagt ses på baggrund af den stigende kommune-størrelse som følge af kommunalreformen pr. 1.1.2007, som således har medført færre, men større særligt tilrettelagte projekter.⁹

---

9. Som tidligere nævnt aktiveres også andre end kontanthjælpsmodtagere i projekterne. De nævnte tal angiver derfor ikke det samlede antal projektdeltagere pr. projekt, jf. næste kapitel, hvor det nævnes, at det gennemsnitlige antal projektdeltagere pr. projekt er steget fra 22 i 2005 til 30 i 2007.

Tabel 1.5

Nøgletal vedrørende aktivering af kontanthjælpsmodtagere i særligt tilrettelagte projekter. Medio 2005 og medio 2007.

		2005	2007
1.	Antal kommuner	271	98
2.	Antal kontanthjælpsmodtagere inkl. aktiverede	132.9	104.9
		85	85
	Antal kontanthjælpsmodtagere aktiveret i særligt tilrettelagte projekter	7.524	6.498
3.			
4.	Linje 3 i procent af linje 2	6	6
5.	Linje 3 i procent af samtlige aktiverede kontanthjælpsmodtagere	17	17
6.	Linje 3 i procent af aktiverede i 'vejledning og opkvalificering'	26	23
7.	Procentvis andel af kommuner med mindst ét særligt tilrettelagt projekt	82	88
8.	Antal særligt tilrettelagte projekter i alt	414	262
9.	Antal projekter pr. kommune	1,5	2,7
10.	Antal kontanthjælpsmodtagere pr. projekt	18	25

Anm.: Alle tal i linjerne 2-10 bygger på spørgeskemasvar fra kommuner for perioden hhv. juli-september 2005 og marts-oktober 2007. Tallene fra 2005 bygger på Rosdahl (2006).

Det kraftige fald i antallet af særligt tilrettelagte projekter fra 2005 til 2007 følger efter et moderat fald i perioden 2003-2005 ifølge 2005-undersøgelsen (Rosdahl, 2006).

I 2007-undersøgelsen blev kommunerne (jobcentrene) spurgt, om der ”fra 2006 til 2007 er sket eller vil ske en opprioritering eller nedprioritering af aktiveringsprojekter, hvor aktiverede udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som sælges/afsættes til andre”. Der blev stillet et helt tilsvarende spørgsmål vedrørende den forventede prioritering efter 2007. Jobcentrenes svar ses i tabel 1.6.

Lidt under halvdelen svarer, at der ikke vil ske/er sket ændringer i prioriteringen fra 2006 til 2007. Lidt under 40 pct. tilkendegiver, at der er sket/vil ske en nedprioritering, mens kun 14 pct. oplyser, at der er sket/vil ske en opprioritering. Fordelingen er næsten den samme, for så vidt angår prioriteringen fra 2007 og fremover. Hovedtendensen er således, at jobcentrene har nedprioriteret eller vil nedprioritere aktiveringsprojekter, hvor kontanthjælpsmodtagere udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som sælges/afsættes til andre.

Tabel 1.6

Kommuner fordelt efter opprioritering eller nedprioritering af aktiveringsprojekter, hvor aktiverede udfører en eller anden form for arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre. Procent.

	Opprioritering (+), samme prioritering (0) eller nedprioritering (-) fra 2006 til 2007			Opprioritering (+), samme prioritering (0) eller nedprioritering (-) fra 2007 og frem			Pct.- grund- lag Antal kom- muner
	+	0	-	+	0	-	
<i>Alle kommuner</i>	14	48	38	14	46	40	98
<i>Kommunes størrelse</i>							
Under 30.000 indbyggere	36	48	16	28	56	16	25
30.000-49.999 indbyggere	5	46	49	8	41	51	39
50.000-79.999 indbyggere	10	55	35	15	45	40	20
Mindst 80.000 indbyggere	7	43	50	7	43	50	14
<i>Kontanthjælpsmodtagere</i>							
Under 1 pct. af befolkning	25	63	13	13	71	17	24
1,00-1,49 pct. af befolkning	13	42	45	16	35	48	31
1,50-1,99 pct. af befolkning	14	43	43	19	48	33	21
Mindst 2 pct. af befolkning	5	45	50	9	32	59	22
<i>Region</i>							
Hovedstaden	14	59	28	14	59	28	29
Sjælland	12	41	47	6	53	41	17
Syddanmark	14	59	27	18	41	41	22
Midtjylland	21	26	53	16	32	53	19
Nordjylland	9	45	45	18	36	45	11

Anm.: Tabellen bygger på spørgeskemasvar fra kommunerne. To kommuner har ikke besvaret spørgsmålet vedrørende udvikling i prioritering fra 2006 til 2007, mens fem ikke har besvaret spørgsmålet vedrørende prioriteringen fra 2007 og frem. Disse kommuner optræder i tabellen sammen med dem, der har angivet uændret prioritering.

I samtlige undergrupper af kommuner, opdelt efter størrelse, andelen af kontanthjælpsmodtagere i procent af befolkningen og region, er andelen af kommuner, der svarer ”nedprioritering”, større end andelen, der sætter kryds ved ”opprioritering”, jf. tabel 1.6. Der er dog to undtagelser hertil. I gruppen af kommuner med under 30.000 indbyggere har flere kommuner opprioriteret end nedprioriteret den nævnte type aktiveringsprojekter. Det samme er, for så vidt angår udviklingen fra 2006 til 2007, tilfældet for gruppen af kommuner, hvor kontanthjælpsmodtagerne udgør under 1 pct. af befolkningen.

Jobcentrene blev i et åbent spørgsmål bedt om med deres egne ord at oplyse årsager til eventuel opprioritering eller nedprioritering.

14 jobcentre har oplyst *årsager til opprioritering*. Den vigtigste årsag, som nævnes af syv jobcentre, er, at den aktive indsats over for kontanthjælpsmodtagere generelt er blevet opprioriteret. Der henvises fx til Ny Chance, det nye krav om gentagen aktivering af kontanthjælpsmodtagere med problemer ud over ledighed eller til, at kommunen har indført straksaktivering. I disse årsager til opprioritering henvises således ikke til de særligt tilrettelagte projekter specifikt, men til aktivering i almindelighed. Enkelte jobcentre anfører, at særligt tilrettelagte projekter er blevet opprioriteret, fordi målgruppen (gruppen af kontanthjælpsmodtagere) er blevet tungere, eller fordi man mener, at der er et øget behov for aktivering i projekter, som ligner det almindelige arbejdsmarked mest muligt.

44 jobcentre har oplyst *årsager til nedprioritering*. Kun et enkelt jobcenter nævner, at årsagen til nedprioritering er ”politisk modvind” på grund af frygt for kritik for konkurrenceforvridning. Den altovervejende del af jobcentrene angiver årsager, der er relateret til konjunktursituationen og den faldende ledighed, som har medført et fald navnlig i antallet af arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere. Disse årsager kan lidt forenklet inddeles i to hovedkategorier, der hver omfatter nogenlunde lige mange jobcentre.

1. *Målgruppen* for kommunernes indsats er blevet ”tungere”, som nogle jobcentre udtrykker det. Mange af de kontanthjælpsmodtagere, der er i stand til ”at producere”, er under de gode konjunkturer kommet i beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. De, der er tilbage, er de svageste, som har brug for nogle andre typer af tilbud end aktivering i særligt tilrettelagte projekter med produktion, bl.a. tilbud der i højere grad indebærer afklaring og udvikling af bl.a. personlige kompetencer. Desuden peger enkelte jobcentre på, at faldet i antallet af kontanthjælpsmodtagere medfører, at det i særlig grad bliver ufleksibelt eller unødvendigt at have permanente aktiveringsprojekter, hvorfor man ønsker at omlægge indsatsen til mere individuelle tilbud.
2. *Udviklingen på arbejdsmarkedet*, dvs. navnlig den øgede efterspørgsel efter arbejdskraft, betyder ifølge en del jobcentre, at det er blevet lettere at tilrettelægge en indsats, der er direkte målrettet det ordinære

arbejdsmarked, fx i form af virksomhedspraktik og forskellige typer samarbejde med virksomheder, fx anvendelse af mentorer i forbindelse med udplaceringer af kontanthjælpsmodtagere. Flere jobcentre peger på, at virksomhederne er blevet mere rummelige. Udviklingen på arbejdsmarkedet har således forstærket tendensen i den generelle og lokale beskæftigelsespolitik til at satse på den korteste vej til beskæftigelse. Der er ikke mere brug for aktivering i form af ”opbevaring”, som et jobcenter udtrykte det. De ledige skal i kontakt med det rigtige arbejdsmarked.

Disse svar fra jobcentrene antyder således, at konjunktursituationen formentlig har en væsentlig betydning for brugen af de forskellige redskaber, herunder særligt tilrettelagte projekter, i indsatsen for at bringe ledige i arbejde.

AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION

Det foregående kapitel er primært baseret på de oplysninger, kommunerne har givet i det generelle spørgeskema, der skulle besvares af alle jobcentre. Det drejede sig derfor om samtlige kommuner i landet. Dette kapitel omhandler projekterne i de omkring ni tiendedele af kommunerne, som ifølge egne oplysninger har særligt tilrettelagte projekter med produktion. Kapitlet bygger primært på de spørgeskemaer, der er udfyldt for hvert af de i alt 262 projekter.¹⁰

---

10. Som nævnt i det foregående kapitel blev der for at validere data om projektet spurgt, om projektet var et særligt tilrettelagt projekt i henhold til Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 32, stk. 1, nr. 2. Der kunne svares ”ja” eller ”nej”. 93 pct. svarede ”ja”, 3 pct. svarede ”nej”, og 4 pct. havde ikke besvaret spørgsmålet. Der er med hensyn til centrale dimensioner af projekterne (fx deres indhold og målgrupper) ikke meget store forskelle på de projekter, hvor der er svaret ”ja”, og de projekter, hvor der ikke er svaret ”ja”. Derfor betragtes projekterne under ét som særligt tilrettelagte projekter (efter § 32, stk. 1, nr. 2) med produktion i denne rapport. De få (19) tilfælde, hvor der ikke er svaret ”ja”, kan formentlig bl.a. omfatte a) situationer, hvor det relevante projekt er en del af et større projekt ellign., udført efter andre bestemmelser, b) korte vejlednings- og afklaringsforløb, jf. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 32, stk. 1, nr. 1, hvor der gennemføres en form for produktion, og c) situationer, hvor medarbejderen, der har besvaret skemaet, ikke har været opmærksom på lovhjemmelen. Det var nemlig typisk den centrale forvaltning i jobcentret, som udpegede de relevante projekter efter § 32, stk. 1, nr. 2, mens det ofte var en projektmedarbejder/projektleder, der udfyldte skemaerne vedrørende de enkelte projekter.

2.1 PROJEKTERNES DELTAGERE OG MÅLGRUPPER

Tabel 2.1 giver en oversigt over nogle hovedtal om projekterne. Det ses, at det samlede antal deltagere medio 2007 var 7.735 ifølge de besvarede projektskemaer, hvilket er ca. 1.200 mere end det antal, der fremgik af foregående kapitel, og som alene omfattede deltagende kontanthjælpsmodtagere. Sagt på en anden måde kan det ud fra disse tal anslås, at omkring 84 pct. af deltagerne i projekterne er kontanthjælpsmodtagere. De øvrige deltagere kan omfatte forskellige grupper, herunder sygedagpengemodtagere, personer visiteret til fleksjob (personer med ledighedsydelse), personer under integrationsloven og forsikrede ledige, jf. tabel 2.2 nedenfor.

I spørgeskemaet blev svarpersonen bedt om at angive den typiske varighed (i uger) for deltagelse i projektet. Det kan på grundlag heraf skønnes, at hver deltager i gennemsnit opholder sig 19 uger (lidt over 4 måneder) i et projekt. Det skal understreges, at der er tale om et skøn, navnlig fordi der kun foreligger ét tal om varigheden for hvert projekt.

Tabel 2.1

Oversigt over antal projekter, deltagere og deltagerens opholdstid i projekterne, særskilt for hvornår projektet blev oprettet. Procent.

	Hvornår blev projektet oprettet?		Alle projekter
	2004 eller før	2005 eller senere	
1. Antal projekter	221	37	262
2. Antal deltagere medio 2007	6.618	877	7.735
3. Antal deltagere medio 2007 pr. projekt i gennemsnit	30	24	30
4. Opholdstid i projekterne, antal uger, uvejlet gennemsnit	18	21	19
5. Opholdstid i projekterne, antal uger, median	15	20	15
6. Opholdstid i projekterne, antal uger, vejlet gennemsnit	17	22	18

Anm.: Grundlaget for belysningen af opholdstiden i projekterne i linje 4-6 er følgende spørgsmål i spørgeskemaet: Hvor længe er de aktiverede typisk i projektet? Der kunne så oplyses et antal uger. Gennemsnit og median beskriver således projekternes fordeling efter oplyst typisk opholdstid i projektet. I det uvejede gennemsnit i linje 4 tæller hvert projekt lige meget i beregningen uanset antal deltagere. I det vejede gennemsnit i linje 6 er den oplyste typiske opholdstid vægtet med antal deltagere. For fire projekter er der ikke oplysning om, hvornår projektet er oprettet. Disse projekter indgår ikke i kolonne 1 og 2. For tre projekter er der ikke oplysning om antal deltagere medio 2007. Disse projekter indgår ikke i linje 2 og 3. Endelig indgår 27 projekter, hvor der ikke er oplysninger om opholdstid i projektet, ikke i linje 4-6.

Projekterne havde i gennemsnit 30 deltagere medio 2007. Lidt under halvdelen af projekterne (44 pct.) havde 15 eller færre deltagere. 73 pct. havde højst 30 deltagere. 6 pct. af projekterne (15 projekter) havde 100-220 deltagere medio 2007.

Langt hovedparten af projekterne (221) blev oprettet i 2004 eller tidligere. 86 pct. af projekterne har altså eksisteret i mindst 2 år og 6 måneder. Af tabel 2.1 fremgår det, at de nyere projekter har færre deltagere, som til gengæld opholder sig længere tid i projekterne.

Projekternes målgrupper kan beskrives på to måder. Dels med udgangspunkt i de målgrupper, der afgrænses i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 2 (jf. tabel 2.2), dels med udgangspunkt i de såkaldte matchkategorier (jf. tabel 2.3 og 2.4).

Kontanthjælpsmodtagere med problemer ud over ledighed er en målgruppe i næsten alle projekter (95 pct. af projekterne), jf. tabel 2.2. Kontanthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem, er herudover målgruppe i lidt under halvdelen af projekterne. Det samme gælder personer omfattet af integrationsloven, dvs. nyankomne flygtninge og familiesammenførte i de første 3 år. I omkring en tredjedel af projekterne deltager sygedagpengemodtagere i arbejdsprøvning. I ligeledes en tredjedel deltager andre personer i arbejdsprøvning som led i revalidering. De nævnte målgrupper er de vigtigste bedømt ud fra den andel af projekterne, der nævner dem. Omkring 5 pct. eller derunder af projekterne nævner som målgruppe henholdsvis: a) personer visiteret til fleksjob (med ledighedsydelse), b) forsikrede ledige, c) førtidspensionister og d) andre (psykisk syge og misbrugere). I gennemsnit nævner hvert projekt 2,6 af de anførte målgrupper. Det ses af tabellen, at det gennemsnitlige antal målgrupper pr. projekt er lidt større i projekter i kommuner med under 50.000 indbyggere end i projekter i kommuner med mindst 50.000 indbyggere.¹¹ Det kan tolkes som udtryk for, at specialiseringen naturligt nok er mindst i de mindste kommuner.

---

11. Det gennemsnitlige antal målgrupper pr. projekt er lig med summen af procenterne i tabellen (i linjen "I alt") divideret med 100.

Tabel 2.2

Andel af projekterne, der har bestemte målgrupper, særskilt for kommunens størrelse. Procent.

Hvem er målgruppen for projektet?	Kommunens størrelse				Alle projekter
	Under 30.000 indbyggere	30.000-49.999 indbyggere	50.000-79.999 indbyggere	Mindst 80.000 indbyggere	
1. Personer, der modtager kontanthjælp alene på grund af ledighed (LAB ¹ § 2, nr. 2)	50	30	45	64	44
2. Personer, der modtager kontanthjælp ikke alene på grund af ledighed (LAB ¹ § 2, nr. 3)	95	97	95	90	95
3. Arbejdsprøvning som led i revalidering (LAB ¹ § 2, nr. 4)	29	42	26	26	33
4. Sygedagpengemodtagere i arbejdsprøvning (LAB ¹ § 2, nr. 5)	37	38	26	34	34
5. Personer omfattet af integrationsloven	61	49	41	32	45
6. Personer visiteret til fleksjob/med ledighedsydelse	0	10	3	0	5
7. Førtidspensionister, beskyttet beskæftigelse	0	0	1	0	1
8. Forsikrede ledige	0	3	0	0	1
9. Andre (misbrugere, psykisk syge m.fl.)	0	0	0	1	0
I alt	272	269	237	247	258
Procentgrundlag	38	100	74	50	262

Anm.: Målgruppekategoriene 1-5 var angivet som fortrykte kategorier i spørgeskemaet. Kategorierne 6-9 er dannet ved at gruppere de skrevne svar i rubrikken "andre målgrupper" i spørgeskemaet. Procenterne summerer til mere end 100, fordi det enkelte projekt kan have mere end én af de angivne målgrupper.

1. LAB er en forkortelse for Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Tabel 2.3

Andel af projekterne med forskellige matchkategorier som målgruppe, særskilt for kommunens størrelse. Procent.

Hvilke matchkategorier omfatter målgruppen?	Kommunens størrelse				
	Under 30.000 indbyggere	30.000-49.999 indbyggere	50.000-79.999 indbyggere	Mindst 80.000 indbyggere	Alle projekter
1. Umiddelbart match	30	18	23	22	22
2. Høj grad af match	49	24	31	33	31
3. Delvist match	73	74	54	80	69
4. Lav grad af match	95	95	93	90	93
5. Intet match	62	71	72	55	67
I alt	309	282	273	280	282
Procentgrundlag: Antal projekter	37	100	74	49	260

Anm.: For to projekter er der ikke oplysninger om matchkategori. Disse projekter indgår ikke i tabellen. Procenterne summerer til mere end 100, fordi det enkelte projekt kan have mere end én af de angivne matchkategorier som målgruppe. Arbejdsmarkedsstyrelsen karakteriserer de fem matchkategorier på følgende måde (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2007): 1) *Umiddelbart match*: Borgeren har kompetencer og ressourcer, der umiddelbart matcher arbejdsmarkedets krav. Borgerens kompetencer og ressourcer er forenelige med varetagelsen af jobfunktioner, der er bredt eksisterende på det ordinære arbejdsmarked. Borgeren har eventuelt kvalifikationer og kompetencer inden for flaskehalsområder på arbejdsmarkedet. 2) *Høj grad af match*: Borgeren har kompetencer og ressourcer, der umiddelbart i væsentlig grad matcher arbejdsmarkedets krav. Borgerens kompetencer og ressourcer er i høj grad forenelige med varetagelsen af jobfunktioner, som er bredt eksisterende på det ordinære arbejdsmarked, men der kan dog i mindre grad være et manglende match – for eksempel i form af nogle specifikke kvalifikationer eller lignende. 3) *Delvist match*: Borgeren har kompetencer og ressourcer, der umiddelbart kun delvist matcher arbejdsmarkedets krav. Borgeren vil imidlertid være i stand til at varetage jobfunktioner, som i et vist omfang eksisterer på det ordinære arbejdsmarked. 4) *Lav grad af match*: Borgeren har så væsentlige begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgeren ikke umiddelbart vil kunne indgå i jobfunktioner på det ordinære arbejdsmarked. Borgerens arbejdsevne er aktuelt så betydeligt nedsat, at jobfunktioner, der er forenelige med borgerens kompetencer og ressourcer, kun vil kunne findes i et meget begrænset omfang på det ordinære arbejdsmarked. 5) *Intet match*: Borgeren har så omfattende begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgeren aktuelt ikke har nogen arbejdsevne, der kan anvendes i jobfunktioner på det ordinære arbejdsmarked.

Hovedindtrykket af tabel 2.2 er en forholdsvis stor spredning i projekternes målgrupper. Der foreligger dog ikke oplysning om, hvordan *deltagerne* fordeler sig på de nævnte grupper. Det eneste, man kan sige herom på grundlag af tabel 2.2, er, at andelen af deltagere i de enkelte målgrupper gennemgående må være *mindre* end de tal, der fremgår af tabellen. Når personer med ledighedsydelse fx udgør en målgruppe i 5 pct. af projekterne, betyder det næppe, at personer med ledighedsydelse udgør 5 pct. af samtlige deltagere.

Spredning i målgruppens sammensætning er også indtrykket, når denne karakteriseres ved matchkategori, der udtrykker en vurdering af, om deltagerne i kraft af deres forudsætninger mv. er tæt på arbejdsmarkedet (umiddelbart match) eller langt fra arbejdsmarkedet (intet match), jf. anmærkningen til tabel 2.3.

Der opereres med fem matchkategorier. I gennemsnit angiver projekterne, at de henvender sig til 2,8 matchkategorier. De fleste projekter retter sig mod matchkategori 3 (delvist match), 4 (lav grad af match) og 5 (intet match), jf. tabel 2.3. 93 pct. af projekterne har matchkategori 4 som målgruppe, mens både matchkategori 3 og 5 er målgruppe i lidt mere end to tredjedele af projekterne. Omkring en tredjedel af projekterne har matchkategori 2 (høj grad af match) som målgruppe, og en femtedel oplyser, at de har matchkategori 1 (umiddelbart match) som målgruppe.

Også her fremgår en, om end kun svag, tendens til, at specialiseringen med hensyn til projekternes målgrupper er lidt mindre i de mindste kommuner med under 30.000 indbyggere end kommuner med mindst 30.000 indbyggere, idet summen af procenterne er lidt mindre for projekter i de sidstnævnte størrelsesgrupper af kommuner end i de førstnævnte.

I projektskemaet blev yderligere anmodet om oplysning om den procentvise fordeling af *deltagerne* på de fem matchkategorier. På basis heraf kan det beregnes, hvordan samtlige deltagere i projekterne fordeler sig efter matchkategori, jf. tabel 2.4. Det bør kraftigt pointeres, at der er tale om skøn. Tabellen støtter det billede, der tegnede sig i tabel 2.3. Den mest omfattende gruppe er matchkategori 4 (lav grad af match), som tegner sig for 54 pct. af deltagerne. Den næststørste gruppe er matchkategori 3 (delvist match), som omfatter 21 pct. af deltagerne. Sammenlagt kan 75 pct. af deltagerne altså skønnes at tilhøre disse to matchkategori-

er. Matchkategori 2 (høj grad af match) og matchkategori 5 (intet match) tegner sig for henholdsvis 6 pct. og 16 pct. af deltagerne, mens 3 pct. af deltagerne kan skønnes at tilhøre matchkategori 1 (umiddelbart match).

Af tabel 2.4 fremgår yderligere, at andelen i de to laveste matchkategorier (4 og 5) er større (mindst 66 pct.) i kommuner med mindst 30.000 indbyggere end i kommuner med under 30.000 indbyggere, hvor andelen er 55 pct. Måske er det et udtryk for, at de svageste kontanthjælpsmodtagere navnlig findes i de større kommuner.

Tabel 2.4

Deltagere i projekterne medio 2007, skønsmæssigt fordelt efter matchkategori, særskilt for kommunens størrelse. Procent.

Matchkategori	Kommunens størrelse				Alle projekter
	Under 30.000 indbyggere	30.000-49.999 indbyggere	50.000-79.999 indbyggere	Mindst 80.000 indbyggere	
1. Umiddelbart match	5	3	2	4	3
2. Høj grad af match	16	6	7	4	6
3. Delvist match	24	18	15	27	21
4. Lav grad af match	42	56	60	50	54
5. Intet match	13	18	15	16	16
I alt	100	101	99	101	100
Procentgrundlag: antal deltagere	616	2.315	1.792	2.466	7.189
Antal projekter	33	94	71	46	244

Anm.: For 18 af de 262 projekter foreligger ikke oplysning om deltagerens fordeling efter matchkategori og/eller om antal deltagere i projektet. Disse 18 projekter indgår ikke i tabellen. For hvert projekt har svarpersonerne *skønnet* over deltagerens fordeling efter matchkategori. Der kunne angives et procenttal for hver matchkategori. Disse procenttal er multipliceret med det oplyste antal deltagere i projektet, hvorefter der er summeret over alle projekter og udregnet en procentvis fordeling for alle projekter, jf. tallene i tabellen. Det bør således understreges, at tabellen viser helt *skønsmæssige fordelinger*. Om indholdet i matchkategorierne: Se anmærkning til tabel 2.3.

2.2 AKTIVITETER I PROJEKTERNE

I spørgeskemaet vedrørende projekterne blev der bl.a. spurgt: ”Hvilken type produktion/arbejde foregår der i projektet?” (jf. tabel 2.5). Der var anført en række fortrykte svarkategorier (nr. 1-6 i tabellens forspalte) samt en ”Andet”-kategori, hvor aktiviteten kunne anføres med svarper-

sonens egne ord, hvis en af de fortrykte kategorier ikke var dækkende for projektet. De skrevne svar under "Andet" er grupperet i nogle hovedgrupper (nr. 7-12 i tabellens forspalte). I instruktionen til spørgsmålet var anført, at der kunne markeres et eller flere svar. I gennemsnit blev der markeret 1,6 svar, dvs. at projekterne i gennemsnit udfører mellem 1 og 2 af de anførte aktiviteter.

Tabel 2.5

Andel af projekterne, hvor der udføres bestemte aktiviteter, særskilt for kommunens størrelse. Procent.

Hvilken type produktion/ arbejde foregår der i projektet? (gerne flere svar)	Kommunens størrelse				Alle pro- jek- ter
		30.000	50.000		
	Under 30.000 indb.	- 49.999 indb.	- 79.999 indb.	Mindst 80.000 indb.	
1. De aktiverede vedligeholder kommunens parker, grønne områder, reparerer legepladser	53	47	54	42	49
2. De aktiverede ordner haver, rydder sne mv. for kommunens ældre/ svage borgere	13	9	11	16	11
3. De aktiverede fremstiller produktion på kommunens værksteder til brug for kommunen internt eller til brug for andre kommuner, fx syning af termotøj til kommunens arbejdere	29	25	26	30	27
4. De aktiverede fremstiller produkter eller laver lettere paknings- og monteringsopgaver til private virksomheder	39	39	34	56	41
5. De aktiverede fremstiller produkter på en virksomhed, hvor kommunen har lejet sig ind, og hvor produkterne sælges til virksomheden	0	1	0	0	0

Fortsættes

Tabel 2.5 (fortsat)

Andel af projekterne, hvor der udføres bestemte aktiviteter, særskilt for kommunens størrelse. Procent.

Hvilken type produktion/ arbejde foregår der i projektet? (gerne flere svar)	Kommunens størrelse				Alle pro- jek- ter
	Under 30.000 indb.	30.000- 49.999 indb.	50.000- 79.999 indb.	Mindst 80.000 indb.	
6. De aktiverede fremstiller produkter på en privat virksomhed, hvor produktionen leveres gratis til virksomheden, som sælger produkterne/ ydelserne (der er altså ikke tale om, at en produktion sælges af kommunen til en privat virksomhed)	0	0	3	6	2
7. De aktiverede udfører (andet) arbejde, som indebærer salg/ levering til private (fx reparation af cykler, butik, café, vandrehjem, keramikværksted, kiosk, loppemarked, kantine)	5	18	15	6	13
8. De aktiverede udfører (andet) arbejde i kommunalt regi til brug for kommunen internt (intern transport, intern service, sund mad til kommunens skoler, vedligeholdelsesarbejde mv.)	21	8	12	10	11
9. De aktiverede udfører arbejde for andre offentlige institutioner mv.	0	1	1	0	1
10. De aktiverede udfører arbejde for eller i samarbejde med humanitære eller frivillige organisationer	3	1	1	6	2

Fortsættes

Tabel 2.5 (fortsat)

Andel af projekterne, hvor der udføres bestemte aktiviteter, særskilt for kommunens størrelse. Procent.

Hvilken type produktion/ arbejde foregår der i projektet? (gerne flere svar)	Kommunens størrelse				Alle pro- jekter
	Under 30.000 indb.	30.000- 49.999 indb.	50.000- 79.999 indb.	Mindst 80.000 indb.	
11. De aktiverede fremstiller produkter, der afsættes til grossist, institutioner mv. (fx gartneri)	5	1	0	0	1
12. Anden aktivitet	5	0	1	2	2
I alt	173	150	158	174	160
Procentgrundlag: Antal projekter	38	100	74	50	262

Anm.: Svarkategoriene 1-6 var fortrykte i spørgeskemaet. Kategori nr. 7-12 er dannet på basis af projekternes skrevne svar i rubrikken "Andet" i spørgeskemaet. Procenterne summer til mere end 100, fordi det enkelte projekt kan omfatte mere end én aktivitet.

Det ses af tabellen, at der er ganske stor spredning med hensyn til projekternes aktiviteter. De tre største enkeltkategorier er:

- De aktiverede vedligeholder kommunens parker, grønne områder, reparerer legepladser (49 pct. af projekterne).
- De aktiverede fremstiller produkter eller laver lettere paknings- og monteringsopgaver til private virksomheder (41 pct.).
- De aktiverede fremstiller produktion på kommunens værksteder til brug for kommunen internt eller til brug for andre kommuner, fx syning af termotøj til kommunens arbejdere (27 pct.).

Omkring 10-15 pct. af projekterne har følgende aktiviteter:

- De aktiverede udfører (andet) arbejde, som indebærer levering/salg til private (fx reparation af cykler, butik, café, vandrehjem, keramikværksted, kiosk, loppemarked, kantine) (13 pct.).
- De aktiverede ordner haver, rydder sne mv. for kommunens ældre/svage borgere (11 pct.).
- De aktiverede udfører (andet) arbejde i kommunalt regi til brug for kommunen internt (intern transport, intern service, sund mad til kommunens skoler, vedligeholdelsesarbejde mv.) (11 pct.).

De resterende aktiviteter i tabel 2.5 omfatter hver for sig højst 2 pct. af projekterne.

For at forenkle billedet i tabel 2.5 kan man inddele aktiviteterne i følgende grupper alt efter, hvem produktionen/ydelseerne umiddelbart leveres til:

- Levering til *kommunen* eller andre offentlige institutioner (kategori nr. 1, 3, 8 og 9 i tabel 2.5) – 69 pct. af projekterne.
- Levering til *private virksomheder* (kategori nr. 4, 5, 6 og 11) – 43 pct. af projekterne.
- Levering til *private personer* (kategori nr. 2 og 7) – 24 pct. af projekterne.
- Levering til *andre* (kategori nr. 10 og 12) – 3 pct. af projekterne.

Det mest almindelige er således, at der i projekterne udføres en eller anden form for arbejde, som leveres til kommunen, herunder arbejde internt i den kommunale organisation i forbindelse med driftsmæssige opgaver i kommunen. En noget mindre andel af projekterne (43 pct.) leverer på en eller anden måde produkter/ydelser til private virksomheder, og en fjerdedel leverer til private personer (borgere), herunder navnlig ældre/svage borgere og borgere, der handler i butikker/værksteder, hvor aktiverede arbejder.

Tabel 2.5 er baseret på en optælling af projekter, og tabellen viser, hvor stor en andel af projekterne der udfører bestemte aktiviteter. Man kan udforme en tilsvarende tabel med en optælling baseret på kommuner, jf. tabel 2.6. I denne tabel indgår i procentgrundlaget samtlige 98 kommuner, og tabellen viser, hvor stor en procentvis andel af landets kommuner der har mindst ét projekt med produktion, hvor de respektive aktiviteter anført i tabellens forspalte udføres.

Det fremgår af tabel 2.6, at aktiverede i et eller andet omfang vedligeholder kommunens parker, grønne områder mv. i 71 pct. af kommunerne (aktivitet 1 i tabellen). I 58 pct. af kommunerne fremstiller aktiverede i et eller andet omfang produkter eller laver lettere paknings- og monteringsarbejde til private virksomheder (aktivitet 4). I 24 pct. af kommunerne udfører aktiverede opgaver for kommunens ældre/svage borgere (aktivitet 2). I 54 pct. af kommunerne udfører aktiverede (andet) arbejde til internt brug i kommunen eller i andre kommuner, dvs. aktivitet 3 og/eller 8 (de 54 pct. fremgår ikke af tabellen).

Tabel 2.6

Andel af kommuner med mindst ét projekt, hvor der udføres bestemte aktiviteter, særskilt for kommunens størrelse. Procent. Antal kommuner i parentes.

Type produktion/ arbejde i projektet	Kommunens størrelse				
	Under 30.000 indb.	30.000- 49.999 indb.	50.000- 79.999 indb.	Mindst 80.000 indb.	Alle kom- muner
1. De aktiverede vedligeholder kommunens parker, grønne områder, reparerer legepladser	64 (16)	69 (27)	80 (16)	79 (11)	71 (70)
2. De aktiverede ordner haver, rydder sne mv. for kommunens ældre/svage borgere	16 (4)	21 (8)	30 (6)	43 (6)	24 (24)
3. De aktiverede fremstiller produktion på kommunens værksteder til brug for kommunen internt eller til brug for andre kommuner, fx syning af termotøj til kommunens arbejdere	32 (8)	41 (16)	40 (8)	71 (10)	43 (42)
4. De aktiverede fremstiller produkter eller laver lettere paknings- og monteringsopgaver til private virksomheder	48 (12)	56 (22)	65 (13)	71 (10)	58 (57)
5. De aktiverede fremstiller produkter på en virksomhed, hvor kommunen har lejet sig ind, og hvor produkterne sælges til virksomheden	0 (0)	3 (1)	0 (0)	0 (0)	1 (1)
6. De aktiverede fremstiller produkter på en privat virksomhed, hvor produktionen leveres gratis til virksomheden, som sælger produkterne/-ydelse (der er altså ikke tale om, at en produktion sælges af kommunen til en privat virksomhed)	0 (0)	0 (0)	10 (2)	14 (2)	4 (4)

Fortsættes

Tabel 2.6 (fortsat)

Andel af kommuner med mindst ét projekt, hvor der udføres bestemte aktiviteter, særskilt for kommunens størrelse. Procent. Antal kommuner i parentes.

Type produktion/arbejde i projektet	Kommunens størrelse				
	Under 30.000 indb.	30.000-49.999 indb.	50.000-79.999 indb.	Mindst 80.000 indb.	Alle kommuner
7. De aktiverede udfører (andet) arbejde, som indebærer salg/levering til private (fx reparation af cykler, butik, café, vandrehjem, keramikværksted, kiosk, loppemarked, kantine)	8 (2)	31 (12)	30 (6)	21 (3)	23 (23)
8. De aktiverede udfører (andet) arbejde i kommunalt regi til brug for kommunen internt (intern transport, intern service, sund mad til kommunens skoler, vedligeholdesarbejde mv.)	20 (5)	15 (6)	35 (7)	29 (4)	22 (22)
9. De aktiverede udfører arbejde for andre offentlige institutioner mv.	0 (0)	3 (1)	5 (1)	0 (0)	2 (2)
10. De aktiverede udfører arbejde for eller i samarbejde med humanitære eller frivillige organisationer	4 (1)	3 (1)	5 (1)	7 (1)	4 (4)
11. De aktiverede fremstiller produkter, der afsættes til grossist, institutioner mv. (fx gartneri)	8 (2)	3 (1)	0 (0)	0 (0)	3 (3)
12. Anden aktivitet	4 (1)	0 (0)	5 (1)	7 (1)	3 (3)
I alt: Procent	204	245	305	342	258
Procentgrundlag:					
Antal kommuner	25	39	20	14	98

Anm.: Se næste side

Anmærkninger til tabel 2.6: Svarkategoriene 1-6 var fortrykt i spørgeskemaet. Kategori nr. 7-12 er dannet på basis af projekternes skrevne svar i rubrikken "Andet" i det spørgeskema, der blev udfyldt for det enkelte projekt. I tabellens procentgrundlag indgår samtlige kommuner, altså også kommuner uden nogen af de særligt tilrettelagte projekter. Tabellen viser derfor, hvor udbredt det er i landets kommuner, at aktiverede udfører de i tabellen angivne aktiviteter. Procenterne summer til mere end 100, fordi den enkelte kommune kan have et projekt eller flere projekter, der hver for sig omfatter flere slags aktiviteter, eller to eller flere projekter, hvis aktiviteter adskiller sig fra hinanden. Det bør understreges, at tabellen ikke fortæller noget om, hvor stor en andel af de aktiverede, der udfører de anførte aktiviteter.

For alle de betydende aktiviteter anført i tabel 2.6 (undtagen aktivitet 7) ses en klar tendens til, at andelen af kommuner, hvor aktiverede i et eller andet omfang udfører aktiviteterne, er stigende med kommunens størrelse. Det fremgår også indirekte af, at summerne af procenterne er kraftigt stigende med kommunens størrelse.

2.3 PROJEKTER MED SALG AF PRODUKTER ELLER YDELSER

I spørgeskemaet blev følgende spørgsmål stillet: "Sælges projektets produktion/arbejdsydelser i et eller andet omfang?" For 189 projekter blev der svaret "ja". Det svarer til 72 pct. af projekterne.¹² Af besvarelserne fremgår følgende:

- Salg til private virksomheder: 43 pct. af samtlige projekter
- Salg til private personer (borgere): 31 pct. af samtlige projekter
- Salg til en eller flere kommuner: 29 pct. af samtlige projekter
- Salg til andre: 3 pct. af samtlige projekter.

Mens kommunerne dominerede, når det drejede sig om, hvem produktion/arbejdsydelser blev *leveret* til, er det således private virksomheder og borgere, der hyppigst er de aktører, som arbejdsydelser/produktion *sælges* til. 45 pct. af projekterne sælger kun til en af de nævnte aktører, mens 27 pct. af samtlige projekter sælger til mere end en af aftagertyperne.

---

12. I procentberegningen er et projekt, hvor der ikke foreligger oplysning om salg/ ej salg, udeladt.

Den resterende del af dette afsnit handler alene om de 189 projekter, hvor der i et eller andet omfang foregår salg af arbejdsydelser/produktion. Disse projekter gennemføres i 72 kommuner.

Når der foregår salg, opstår spørgsmålet om, hvorledes man skal fastsætte prisen på produktionen/ydelserne. Til dette formål har Arbejdsmarkedsstyrelsen som nævnt i kapitel 1 udarbejdet en kalkulationsvejledning (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2005a). Denne anvendes helt eller delvist af 70 pct. af projekterne med salg, jf. tabel 2.7. Kalkulationsvejledningen anvendes efter det oplyste således i et eller andet omfang af i alt 132 projekter.

Det fremgår af tabel 2.7, at kalkulationsvejledningen anvendes af mere end 80 pct. af de projekter, der har salg til private virksomheder, mens den anvendes mindre hyppigt, når der er tale om salg til kommuner og private personer. Denne tendens er endnu tydeligere i en tilsvarende tabel, der alene omfatter projekter, der kun har salg til én af de anførte aftagertyper.¹³ Herudover viser en opgørelse, at kalkulationsvejledningen anvendes lidt hyppigere (85 pct.) af de projekter, der gennemføres i de mindste kommuner med under 30.000 indbyggere end i kommuner med et større indbyggertal (67 pct.).

Af de 46 projekter, der oplyser, at kalkulationsvejledningen ikke anvendes, har 12 salg til private virksomheder, 15 har salg til kommuner, og 23 har salg til private personer.¹⁴ En fordeling af de 46 projekter efter aktivitet viser et billede, der ikke er meget forskelligt fra det, der fremgår af sidste kolonne i tabel 2.5 ovenfor. Dog omfatter de 46 projekter relativt færre med aktivitet 1 (vedligeholdelse af kommunens parker mv.) og aktivitet 4 (fremstilling af produkter mv. til private virksomheder). I alt 10 af de 46 projekter udfører aktiviteter af type 4.¹⁵

---

13. Tabellen er ikke vist i rapporten.

14. To projekter har salg til andre. Som tidligere nævnt kan det enkelte projekt have salg til mere end en af de nævnte aktører. Derfor summer de nævnte antal ikke til 46.

15. Yderligere tre af de 46 projekter har aktivitet nr. 6 (De aktiverede fremstiller produkter på en privat virksomhed, hvor produktionen leveres gratis til virksomheden, som sælger produkterne/ydelserne (der er altså ikke tale om, at en produktion sælges af kommunen til en privat virksomhed)).

Tabel 2.7

Projekter, hvor arbejdsydelser/produktion sælges, fordelt efter om prisen fastsættes på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning, særskilt for hvem produkter eller ydelser sælges til. Procent.

Fastsættes prisen til aftageren på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning?	Ydelser/produkter sælges til				Alle projekter med salg	
	Privat(e) virksomhed(er)	Kommune(r)	Private personer	Andre	Procent	Antal
Ja	74	65	55	63	60	113
Ja, delvis	9	8	13	13	10	19
Nej	8	16	25	25	20	38
Kender ikke vejledningen	3	4	4	0	4	8
Uoplyst	6	8	4	0	6	11
I alt	100	101	101	101	100	189
Procentgrundlag	112	77	80	8	189	

Anm.: Nogle projekter har salg til flere af de aktører, der er anført i kolonne 1-4. Det betyder, at nogle projekter optræder i mere end én kolonne. Der refereres i spørgsmålet til *Vejledning om afsætning af produktion i forbindelse med kommunernes særligt tilrettelagte projekter for ledige*, Arbejdsmarkedsstyrelsen (2005a).

I forbindelse med produktion og afsætning af servicearbejde fra særligt tilrettelagte projekter til private borgere (fx havearbejde og snerydning) kan prisen fastsættes efter særlige retningslinjer, såfremt der er tale om servicearbejde for en afgrænset gruppe af borgere, som ikke selv er i stand til at udføre den pågældende type arbejde på grund af fysiske eller psykiske begrænsninger, jf. Arbejdsmarkedsstyrelsens *Vejledning om afsætning af servicearbejde fra særligt tilrettelagte projekter til private borgere* (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2006).

Ifølge spørgeskemaernes oplysninger anvendes denne vejledning af en fjerdedel af projekterne med salg, svarende til 47 projekter. Heraf oplyser kun 12, at aktiviteten i projektet er af type 2, altså at ”De aktive-rede ordner haver, rydder sne mv. for kommunens ældre/svage borgere”. Det antyder, at nogle svarpersoner måske har svaret ud fra en manglende viden om, hvilken vejledning spørgsmålet omhandlede. Nævnte vejledning anvendes dog som forventet langt hyppigere (57 pct.) af de 21

projekter med salg, der har aktiviteter af type 2, end af de 168 projekter med salg, der omfatter andre aktiviteter (21 pct.).

Svarpersonerne kunne i et åbent spørgsmål skrive deres eventuelle kommentarer til kalkulationsvejledningen. En del kommentarer går på, at vejledningen er besværlig at anvende, indviklet, tidskrævende, omstændelig og lign. Enkelte anfører, at vejledningen ikke er anvendelig ved alle typer af produktioner (fx en årlig basar), og at den ikke egner sig så godt til mindre opgaver og skiftende opgaver på grund af tidsforbruget. Nogle bemærker, at det kræver oplæring og rutine at bruge vejledningen, men at den er god, når man først har lært at bruge den. Mange bemærker, at vejledningen er meget overskuelig og nem at arbejde med, en god rettesnor, enkel og god og lign. Nogle nævner direkte, at vejledningen er en hjælp, fordi den bidrager til, at man kan undgå konkurrenceforvriddning.

72 pct. af de projekter, der har salg, oplyser, at medarbejdere i kommunen har været på kursus i at anvende kalkulationsreglerne i Arbejdsmarkedsstyrelsens vejledning.¹⁶ Andelen er næsten den samme for projekter, der har salg til henholdsvis private virksomheder (75 pct.), kommuner (77 pct.) og private personer (72 pct.). Der er ingen klar sammenhæng mellem kommunens størrelse og andelen af projekter, der oplyser, at medarbejdere har været på kursus. Derimod er der en vis sammenhæng mellem brug af kalkulationsvejledningen og kursusdeltagelse. 77 pct. af de projekter, der i fuldt omfang anvender kalkulationsvejledningen, oplyser, at medarbejdere har været på kursus i at bruge vejledningen. Det samme gælder 74 pct. af de projekter, der delvist anvender kalkulationsvejledningen, og 64 pct. af dem, der ikke anvender vejledningen. Sammenhængen kan både være udtryk for, at kursusdeltagelse fremmer brug af vejledningen, og at en beslutning om at bruge vejledningen fører til, at medarbejdere tilbydes et relevant kursus herom.

I projektskemaet bad man svarpersonen tilkendegive, om der efter den pågældendes opfattelse er ”behov for, at der bliver udbudt nye kurser i anvendelse af kalkulationsreglerne” i Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning. Omkring halvdelen (47 pct.) af projekterne med

---

16. I projektgrundlaget indgår 180 projekter. Ni af projekterne med salg har ikke oplyst, om medarbejdere i kommunen har været på kursus i at anvende kalkulationsvejledningen.

salg vurderer, at der er behov for, at der bliver udbudt nye kurser.¹⁷ Disse projekter udføres i 39 kommuner. Især følgende projekter peger på et behov for, at der bliver udbudt nye kurser.

For det første er det oplevede kursusbehov større, hvis der ifølge projekterne *ikke har været afholdt kursus tidligere*. Andelen, der vurderer, at der er et kursusbehov, er 62 pct. i denne gruppe og 45 pct. blandt dem, der oplyser, at en eller flere medarbejdere tidligere har været på kursus. Kursusbehovet er altså naturligt nok større, hvis der ifølge svarpersonen ikke har været gennemført kursus tidligere i kommunen. Det er interessant, at der ifølge svarpersonerne også er et udbredt kursusbehov, selv om der tidligere har været afholdt kurser.

For det andet er kursusbehovet mere udbredt (54 pct.) blandt de projekter, der oplyser, at de *ikke anvender kalkulationsvejledningen*, end blandt de projekter, der anvender vejledningen (45 pct.). Det kan pege på, at manglende viden eller færdigheder kan være en barriere for anvendelse af kalkulationsreglerne i vejledningen.

For det tredje er der en klar sammenhæng mellem kommune-størrelse og vurdering af kursusbehov. 62 pct. af de 26 projekter, som er beliggende i kommuner med under 30.000 indbyggere, peger på et kursusbehov. Den tilsvarende andel til at pege på et kursusbehov er 49-50 pct. af de 122 projekter beliggende i kommuner med 30.000-79.000 indbyggere, mens kun 32 pct. af de 41 projekter i kommuner med mindst 80.000 indbyggere peger på et kursusbehov. Kursusbehovet er altså ifølge projekterne klart størst i de projekter, der gennemføres i de *mindre kommuner*.

Endelig for det fjerde er kursusbehovet størst ifølge de *nyeste projekter*. 63 pct. af de projekter, der er oprettet i 2005 eller senere, peger på et kursusbehov mod 46 pct. af de projekter, der blev oprettet i 2004 eller tidligere.

Alt i alt peger undersøgelsen på, at der ifølge mange svarpersoner er et behov for, at der bliver udbudt nye kurser i Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning.

Kalkulationsvejledningen kan anvendes som eneste instrument ved prisfastsættelsen eller i kombination med en anden metode. I tabel

---

17. I procentgrundlaget indgår samtlige 189 projekter med salg. Hvis de 14 projekter, der ikke har besvaret spørgsmålet, tages ud af procentgrundlaget, er andelen, der peger på et behov for nye kurser, 51 pct.

2.8 er anført, hvorledes projekterne fordeler sig efter anvendelse af Arbejdsmarkedsstyrelsens to vejledninger og andre metoder. Det ses, at 61 pct. af projekterne alene anvender vejledningerne, 15 pct. anvender alene andre metoder, 12 pct. benytter både vejledningen/vejledningerne og en anden metode, mens 6 pct. af projekterne angiveligt hverken benytter vejledningerne eller en anden metode. Sidstnævnte gruppe svarer til 12 projekter. Heraf har to projekter salg til private virksomheder, fem har salg til en eller flere kommuner, og fem har salg til private personer.

Tabel 2.8

Projekter, hvor arbejdsydelser/produktion sælges, fordelt efter om prisen fastsættes på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsens vejledninger og/eller andre metoder, særskilt for hvem produkter eller ydelser sælges til. Procent.

Bruges Arbejdsmarkedsstyrelsens (AMS) vejledninger og/eller andre metoder?	Ydelser/produkter sælges til				Alle projekter med salg	
	Privat(e) virksomhed(er)	Kommune(r)	Private personer	Andre	Procent	Antal
Kun AMS's vejledninger	74	66	60	75	61	116
Kun andre metoder	10	13	15	13	15	29
Både/og	11	9	13	0	12	22
Hverken eller	2	6	6	13	6	12
Uoplyst	2	5	6	0	5	10
I alt	99	99	100	101	99	189
Procentgrundlag	112	77	80	8	189	

Anm.: Nogle projekter har salg til flere af de aktører, der er anført i kolonne 1-4. Det betyder, at nogle projekter optræder i mere end én kolonne. Brugere af Arbejdsmarkedsstyrelsens vejledninger omfatter i denne tabel projekter, for hvilke det er oplyst, at prisen på produkter/ydelser helt eller delvist fastsættes på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning eller i henhold til Arbejdsmarkedsstyrelsens *Vejledning om afsætning af servicearbejde fra særligt tilrettelagte projekter til private borgere* (Arbejdsmarkedsstyrelsen 2005a, 2006). "Uoplyst" omfatter projekter, hvor mindst ét af de tre spørgsmål (om de to vejledninger og andre metoder) er uoplyst, og der på ingen af de øvrige spørgsmål er svaret bekræftende på, at den pågældende metode anvendes.

De projekter, som havde angivet, at de anvendte en ”anden metode”, kunne med deres egne formuleringer angive nogle stikord om metoden. 51 projekter har kort antydnet, hvad en ”anden metode” består i. Svarene falder primært i to nogenlunde lige store grupper. Den ene gruppe er svar, hvor det direkte eller indirekte angives, at man anvender ”markedsprisen”. Det må forstås på den måde, at man anvender en pris, som man på en eller anden måde har fået oplyst som ”markedsprisen”. Den anden kategori af svar antyder, at der anvendes en bestemt metode til beregning af prisen ud fra forskellige omkostningselementer mv. Indtrykket er en betydelig variation i ”andre metoder”.

Ud over ved selve prisfastsættelsen kan projekterne eventuelt på andre måder søge at sikre, at projekterne ikke er konkurrenceforvridende. For 30 pct. af projekterne svares bekræftende på et spørgsmål herom. Det drejer sig især om projekter, der også har oplyst, at de bruger andre metoder end Arbejdsmarkedstyrelsens to vejledninger. I alt 51 projekter har med enkelte stikord antydnet deres supplerende fremgangsmåder til at forebygge konkurrenceforvridning. Ud over svar, der antyder, at der ”holdes øje med markedsprisen” og lign., peger en del projekter på forskellige typer samarbejdsrelationer til fagforeninger, arbejdsgivere og arbejdsgiverorganisationer som middel til at forebygge problemer i relation til konkurrenceforvridning. Endelig anfører nogle projekter svar, der antyder, at man efter en konkret vurdering forsøger at undgå at tage opgaver i projektet, der kan virke konkurrenceforvridende.

Projekter, som sælger produktion/ydelser, kan gøre det i større eller mindre konkurrence med private firmaer. En sådan konkurrence forudsætter selvsagt, at der faktisk findes private firmaer, der udfører tilsvarende opgaver. For omkring halvdelen (101 projekter) af de projekter, hvor der foregår salg af produktion/ydelser, oplyses det, at der efter svarpersonens opfattelse findes private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet, jf. tabel 2.9. Denne andel varierer ikke nævneværdigt afhængigt af, hvem produkter/ydelser sælges til. En yderligere opgørelse viser, at den heller ikke varierer systematisk med kommunens størrelse.

Tabel 2.9

Projekter, hvor arbejdsydelser/produktion sælges, fordelt efter om der er private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet, særskilt for hvem produkter eller ydelser sælges til. Procent.

Er der private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet?	Ydelser/produkter sælges til				Alle projekter med salg	
	Privat(e) virksomhed(er)	Kommune(r)	Private personer	Andre	Procent	Antal
Ja	50	51	59	50	54	101
Nej eller ved ikke	50	49	41	50	46	85
I alt	100	100	100	100	100	186
Procentgrundlag	111	75	79	8	186	

Anm.: Nogle projekter har salg til flere af de aktører, der er anført i kolonne 1-4. Det betyder, at nogle projekter optræder i mere end én kolonne. For tre af de 189 projekter med salg foreligger der ikke svar på spørgsmålet i forspalten. Disse projekter indgår derfor ikke i tabellen.

Tabel 2.10

Projekter, hvor arbejdsydelser/produktion sælges, fordelt efter om man i kommunen ved, hvad virksomheder, der udfører samme slags opgaver, tager for opgaven, særskilt for hvem produkter eller ydelser sælges til. Kun projekter, hvor der efter det oplyste findes private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet. Procent.

Ved man i kommunen, hvad private virksomheder, der udfører samme slags opgaver, tager for opgaven?	Ydelser/produkter sælges til				Alle projekter med salg	
	Privat(e) virksomhed(er)	Kommune(r)	Private personer	Andre	Procent	Antal
Ja	65	81	74	100	71	67
Nej	35	19	26	0	29	27
I alt	100	100	100	100	100	94
Procentgrundlag	51	37	43	4	94	

Anm.: Nogle projekter har salg til flere af de aktører, der er anført i kolonne 1-4. Det betyder, at nogle projekter optræder i mere end én kolonne. For syv af de 101 projekter med salg, og hvor der er svaret "ja" til spørgsmålet i tabel 2.10, foreligger der ikke svar på spørgsmålet i forspalten. Disse projekter indgår derfor ikke i tabellen.

I omkring to tredjedele af projekterne ved man angiveligt i kommunen, hvad virksomheder, der udfører samme slags opgaver, tager for opgaven, jf. tabel 2.10. Navnlig når produkter/ydelser sælges til kommuner eller private personer, har man åbenbart en sådan viden. Når projektet eller kommunen ikke har viden om eventuelle konkurrenters priser, kan det være fordi, man ikke har søgt at indhente en sådan viden, men det kan også meget vel tænkes at være fordi, det i mange situationer simpelthen ikke er muligt at få adgang til sådanne oplysninger fx af konkurrencehensyn.

Tabel 2.11

Andel af projekter, hvor arbejdsydelser/produktion sælges, som på et eller andet tidspunkt i 2005 eller senere er blevet kritiseret for at være konkurrenceforvridende, særskilt for hvem produkter eller ydelser sælges til. Procent.

Har en eller flere af følgende parter kritiseret projektet for at være konkurrenceforvridende?	Ydelser/produkter sælges til				Alle projekter med salg	
	Privat(e) virksomhed(er)	Kommune(r)	Private personer	Andre	Procent	Antal
Ja, private virksomheder	4	1	4	0	3	5
Ja, arbejdsgiverorganisationer	0	0	1	0	1	1
Ja, faglige organisationer	2	1	1	0	1	2
Ja, koordinationsudvalget	1	1	0	0	1	2
Ja, andre parter	13	8	6	0	9	17
Ja, i alt: udsat for kritik fra mindst én part	15	9	10	0	11	20
Nej, ingen kritik	85	91	90	100	89	169
I alt	100	100	100	100	100	189
Procentgrundlag	112	77	80	8	189	

Anm.: De anførte "ja"-kategorier i tabellens forspalte var fortrykt i spørgeskemaet, der også indeholdt følgende fortrykte svarkategorier: 1) Ja, Arbejdsmarkedsrådet/Beskæftigelsesankenævnet, 2) Ja, Det Lokale Beskæftigelsesråd og 3) Ja, Det Regionale Beskæftigelsesråd. Ingen af disse tre svarkategorier blev dog valgt af de personer, der besvarede spørgeskemaerne. Nogle projekter har salg til flere af de aktører, der er anført i kolonne 1-4. Det betyder, at nogle projekter optræder i mere end én kolonne. Nogle projekter kan have været udsat for kritik fra flere parter. For fire af de 189 projekter er spørgsmålet ikke besvaret. Disse projekter indgår i de 169 projekter i linjen "Nej, ingen kritik".

For at belyse spørgsmålet om eventuel konkurrenceforvriddning blev der fra kommunerne/projekterne søgt oplysning om, hvorvidt der efter svarpersonernes opfattelse havde været fremsat kritik af projektet for at være konkurrenceforvridende i 2005 eller senere, jf. tabel 2.11.

Svarene på dette spørgsmål skal selvsagt tages med forbehold. Det er fx muligt, at et projekt har været kritiseret, uden at svarpersonen har været klar over det. Det er også muligt, at der er tale om konkurrenceforvriddning, uden at nogen har kritiseret projektet for det. Eftersom konkurrenceforvriddning er et negativt ladet ord, er det yderligere tænkeligt, at der vil være en naturlig tilbageholdenhed fra svarpersonens side med hensyn til at indrømme, at der eventuelt har været kritik, idet en sådan kritik i givet fald kunne falde tilbage på svarpersonen, der i et eller andet omfang må formodes at være ansvarlig for eller identificere sig med projektet. Endelig er det omvendt tænkeligt, at en eventuel kritik for konkurrenceforvriddning har været uberettiget, dvs. at der på trods af kritik faktisk ikke har været tale om konkurrenceforvriddning. Samlet må det antages, at man i kraft af den valgte metode snarere undervurderer end overvurderer omfanget af konkurrenceforvriddning i relation til de særligt tilrettelagte projekter med produktion.

Af tabel 2.11 ses det, at der efter det oplyste har været kritik af 20 projekter for at være konkurrenceforvridende. Det drejer sig altså om 11 pct. af de projekter, fra hvilke der foregår salg af produkter eller ydelser. Det ses, at der er en lille overvægt af kritik i forbindelse med projekter, der afsætter til private virksomheder. Kritikken kommer især fra aktører i kategorien ”andre”, herunder Landsorganisationen af Arbejdsløse, der nævnes af 11 af de 17 projekter, der har været kritiseret af ”andre”.

Af de 20 projekter oplyses det for 13, at der findes private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet. For tre projekter er dette ikke oplyst, mens der for de resterende fire projekter tilsyneladende ikke findes private virksomheder, der udfører samme slags opgaver som projektet. For 18 af de 20 projekter oplyses det, at en af Arbejdsmarkedsstyrelsens vejledninger anvendes ved prisfastsættelsen på undersøgelsestidspunktet. For to af projekterne anføres det, at der alene anvendes en anden metode ved prisfastsættelsen.

For 12 af de 20 projekter er det i spørgeskemaet oplyst, at der har været klaget til Det Regionale Arbejdsmarkedsråd over konkurrenceforvriddning i 2005 eller i 2006. For de resterende otte projekter er der

ikke klaget. Herudover har der været klaget til Arbejdsmarkedsrådet over konkurrenceforvriddning i forbindelse med yderligere ét projekt, således at der efter det oplyste har været klaget til Arbejdsmarkedsrådet i forbindelse med i alt 13 projekter.¹⁸

Af de 20 projekter, der har været udsat for kritik, er to beliggende på Sjælland, mens resten har hjemsted i andre dele af landet. Projekterne er ikke koncentreret særligt i små eller i store kommuner.

Svarpersonerne kunne i spørgeskemaet med deres egne ord anføre, hvad en eventuel kritik af projektet havde bestået i. På basis af disse svar ses navnlig to typer af kritik. Den ene form kommer fra en eller flere private virksomheder (eller en arbejdsgiverorganisation) og går på, at projektet tager arbejde fra virksomhederne eller potentielt kan gøre det. Den anden form for kritik kommer fra lønmodtagerside eller fra Landsorganisationen af Arbejdsledige og går på, at der i projektet udføres underbetalt arbejde, hvorved ordinære arbejdspladser fortrænges. I visse tilfælde kommer kritikken fra arbejdsgiver- og lønmodtagerside samtidigt.

Afslutningsvis skal det understreges, at de præsenterede oplysninger ikke repræsenterer en objektiv vurdering af problematikken vedrørende konkurrenceforvriddning. Formodningen taler for, at de 20 projekter, hvor der har været kritik for konkurrenceforvriddning, især repræsenterer tilfælde, hvor der har været *en egentlig sag* lokalt eller regionalt i forbindelse med spørgsmålet om konkurrenceforvriddning. Det bør endelig erindres, at spørgsmålet vedrørende konkurrenceforvriddning kun er stillet til projekter, der i et eller andet omfang sælger produkter eller ydelser.

---

18. Spørgsmålet i spørgeskemaet var formuleret på følgende måde: Har der i 2005 eller senere været klaget til det Regionale Arbejdsmarkedsråd eller (efter 1.1.2007) til Beskæftigelsesankenævnet over konkurrenceforvriddning? For 13 projekter blev der svaret ”Ja, det Regionale Arbejdsmarkedsråd”. For 0 projekter blev der svaret ”Ja, Beskæftigelsesankenævnet”. For 172 projekter blev der svaret ”Nej”. For de resterende fire af de 189 projekter med salg er spørgsmålet ikke besvaret.

2.4 PROJEKTERNE I ET BESKÆFTIGELSESPOLITISK PERSPEKTIV

Svarpersonerne blev bedt om at karakterisere projekterne på grundlag af en række fortrykte udsagn, jf. tabel 2.12. Det fremgår, at projekterne på en række punkter vurderes til at have en positiv betydning for deltagerne.

Det angives, at projekterne i en række henseender medvirker til udvikling af deltagernes *personlige kvalifikationer* som fx mødestabilitet, afklaring, motivation og optimisme (jf. udsagn 1, 3 og 5 i tabel 2.12). Projekterne er typisk også med til at udvikle et socialt netværk for deltagerne (udsagn 7), selv om der i mindre grad er tale om et beskæftigelsesmæssigt netværk (udsagn 12), dvs. et netværk til allerede beskæftigede.

Projekterne giver typisk deltagerne mulighed for at få et indtryk af et *fagligt område* (udsagn 4), og de fleste projekter giver ifølge de besvarede spørgeskemaer deltagerne kvalifikationer, der er relevante i forhold til arbejdsmarkedet (udsagn 8) og i mange tilfælde også inden for områder med gode beskæftigelsesmuligheder (udsagn 10). Det er betydeligt sjældnere, at projekterne giver de aktiverede færdigheder til at fortsætte et kompetencegivende uddannelsesforløb (udsagn 13). Omkring to tredjedele af projekterne er i et eller andet omfang kombineret med opkvalificerende kurser og aktiv jobsøgning (udsagn 11).

Alt i alt vurderes det i 88 pct. af de besvarede spørgeskemaer, at projekterne i høj grad eller i nogen grad bringer deltagerne tættere på det ordinære arbejdsmarked (udsagn 9). De fleste projekter anvendes i et eller andet omfang til rådighedsafprøvning af ledige (udsagn 6).

Tabel 2.12

Projekterne fordelt efter i hvor høj grad bestemte udsagn kendetegner projekterne. Procent.

	I hvor høj grad kendetegner følgende udsagn projektet?	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	I alt
1.	Projektet vænner de aktiverede til at møde stabilt og til tiden	80	18	2	0	100
2.	Projektet er et overskueligt forløb for den enkelte aktiverede	57	38	5	0	100
3.	Projektet giver de aktiverede motivation og optimisme	50	45	5	0	100
4.	Projektet giver mulighed for at afprøve/snuse til et fagligt område	49	36	14	1	100
5.	Projektet medvirker til, at de aktiverede bliver afklarede omkring ønsker og mål for fremtiden	42	52	5	1	100
6.	Projektet bruges til rådighedsafprøvning af ledige	37	36	16	10	99
7.	Projektet er med til at etablere et socialt netværk for de aktiverede	36	46	17	1	100
8.	Projektet giver de aktiverede kvalifikationer, der er relevante i forhold til arbejdsmarkedet	32	53	16	0	101
9.	Projektet bringer de aktiverede tættere på det ordinære arbejdsmarked	32	56	11	0	99
10.	Projektet giver de aktiverede kvalifikationer inden for områder med gode beskæftigelsesmuligheder	24	39	34	2	99
11.	Projektet er kombineret med opkvalificerende kurser og aktiv jobsøgning	21	47	28	4	100
12.	Projektet er med til at etablere et beskæftigelsesmæssigt netværk for de aktiverede	11	47	37	5	100
13.	Projektet giver de aktiverede færdigheder til at fortsætte med kompetencegivende uddannelsesforløb	9	36	47	9	101

Anm.: Tabellen omfatter 244 af de 262 projekter, for hvilke der foreligger svar på samtlige spørgsmål i tabellen.

Deltagernes efterfølgende situation er ifølge sagens natur ikke belyst i undersøgelsen. Der foreligger således fx ikke oplysning om, hvor mange deltagere, der efterfølgende overgår til anden form for aktivering (fx virksomhedspraktik eller job med løntilskud), men ud fra projekternes svar kan det skønnes, at omkring 28 pct. af deltagerne (i gennemsnit) påbegynder ordinær beskæftigelse eller ordinær uddannelse efter projektet.¹⁹

2.5 PROJEKTERNE I 2007 SAMMENLIGNET MED PROJEKTERNE I 2005

Som tidligere nævnt er den undersøgelse, der beskrives i denne rapport, en opfølgning på en tilsvarende undersøgelse i 2005, hvor der blev anvendt næsten samme spørgeskemaer og samme dataindsamlingsmetode. I det følgende sammenlignes de ovenfor gennemgående resultater med de tilsvarende resultater fra 2005-undersøgelsen (Rosdahl, 2006).

Som nævnt i det foregående kapitel er der i 2007 langt færre projekter (262) end i 2005, hvor der blev optalt mere end 400 projekter af den her omhandlede type. Til gengæld er projekterne i 2007 større (målt på antal deltagere) end i 2005. Det gennemsnitlige antal deltagere (kontanthjælpsmodtagere og andre) pr. projekt på et givet tidspunkt er 30 i 2007 mod 22 i 2005.

Kommunalreformen, der medførte færre, men større kommuner, har haft en tilsvarende virkning på de særligt tilrettelagte aktiveringsprojekter med produktion. Det samlede antal deltagere i projekterne (kontanthjælpsmodtagere og andre) er opgjort til 8.921 medio 2005 og 7.735 medio 2007. En sammenligning med tabel 1.5 i kapitel 1 antyder, at faldet i antal deltagere helt overvejende skyldes en reduktion i antallet af deltagende kontanthjælpsmodtagere, hvilket primært må tilskrives de gode konjunkturer.

---

19. For hvert projekt har svarpersonen skønnet over den procentvise andel af deltagerne, der vurderes til at påbegynde ordinær uddannelse eller beskæftigelse efter projektet. Svar kunne afgives i følgende intervaller: under 10, 10-24, 25-39, 40-64, 65-79, 80-95, mere end 95. Ved beregningen af gennemsnit er intervalmidtpunkterne benyttet. Gennemsnittet er et vejet gennemsnit, hvor hvert projekt har en vægt svarende til antallet af deltagere. Den skønnede andel med ordinær beskæftigelse eller uddannelse efter projektet er højere, jo bedre deltagerne matcher arbejdsmarkedets krav (jf. deltagernes fordeling efter matchkategori), og jo lavere ledigheden (målt ved kontanthjælpsmodtagernes andel af befolkningen eller ledighedsprocenten) er i kommunen.

Deltagernes gennemsnitlige opholdstid i projekterne er næsten den samme i 2005 (18 uger) og 2007 (19 uger), men projekternes fordeling efter *målgrupper* har ændret sig noget. Færre af projekterne retter sig i 2007 mod kontanthjælpsmodtagere alene med ledighed som problem (matchkategori 1-3). Andelen af projekter, der har matchkategori 1, 2 og 3 som målgruppe, udgjorde henholdsvis 33 pct., 52 pct. og 84 pct. i 2005, men henholdsvis 22 pct., 31 pct. og 69 pct. i 2007. Andelen af projekter, der har matchkategorierne 4 og 5 som målgrupper, er tilsvarende større i 2007 end i 2005. Af det samlede antal deltagere var skønsmæssigt 54 pct. placeret i matchkategori 4-5 i 2005. I 2007 er andelen 70 pct. Målt på denne måde er deltagerne i projekterne således blevet svagere.

Derimod er der ikke sket store ændringer i projekternes fordeling efter de hovedtyper af *aktiviteter*, der udføres. En større andel af projekterne består i 2007 i, at aktiverede vedligeholder kommunens parker og grønne områder mv. (49 pct. i 2007 og 36 pct. i 2005), og at aktiverede fremstiller produkter mv. til private virksomheder (33 pct. i 2005 og 41 pct. i 2007). Til gengæld er der i 2007 relativt færre projekter, hvor aktiverede ordner haver, rydder sne mv. for kommunens ældre/svage borgere (22 pct. i 2005 og 11 pct. i 2007). Andelen af projekter, der leverer til henholdsvis kommuner og private virksomheder, er alt i alt lidt større i 2007 end i 2005, hvilket kan hænge sammen med, at projekternes øgede størrelse i 2007 bl.a. er fremkommet i kraft af fusioner mellem forskellige typer af projekter i forbindelse med kommunalreformen.

Kommunalreformen må også være forklaringen på, at andelen af *kommuner*, der har visse typer af særligt tilrettelagte projekter, er større i 2007 end i 2005. Det gælder især projekter af følgende typer:

- De aktiverede vedligeholder kommunens parker, grønne områder, reparerer legepladser (44 pct. af kommunerne havde i 2005 projekter af denne type; i 2007 drejer det sig om 71 pct.).
- De aktiverede fremstiller produktion på kommunens værksteder til brug for kommunen internt eller til brug for andre kommuner, fx syning af termotøj til kommunens arbejdere (30 pct. af kommunerne havde i 2005 denne type projekter; i 2007 drejer det sig om 43 pct.).
- De aktiverede fremstiller produkter eller laver lettere paknings- og monteringsopgaver til private virksomheder (39 pct. af kommunerne havde i 2005 denne type projekter; i 2007 er det 58 pct.).

Det absolutte antal projekter af disse typer er ikke større i 2007 end i 2005. Tværtimod er andelen af kommuner med sådanne projekter på grund af den stigende kommunistørrelse større i 2007 end i 2005.

Det forhold, at projekterne i gennemsnit er blevet større – formentlig bl.a. som følge af fusioner mellem projekter – må også være forklaringen på, at en større andel af projekterne i 2007 end i 2005 udfører opgaver, hvor produkter eller arbejdsydelser sælges til private virksomheder, borgere, kommuner eller andre. I 2005 havde 62 pct. af projekterne salg til en af disse kategorier af aktører; i 2007 var andelen 72 pct. Det absolutte antal projekter med salg er dog faldet fra 250 til 189.

Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning synes at blive anvendt i større udstrækning i 2007 end i 2005. For 35 pct. af projekterne blev i 2005 svaret ”ja” til spørgsmålet om, hvorvidt prisen fastsættes på baggrund af Arbejdsmarkedsstyrelsens kalkulationsvejledning. For 28 pct. blev der svaret, at vejledningen delvist blev anvendt. De tilsvarende tal i 2007 er henholdsvis 60 pct. og 10 pct. Andelen, der helt eller delvist anvender vejledningen, er således steget fra 63 pct. til 70 pct.

Tilsvarende er andelen, der anvender andre metoder (markedsprisen eller andre former for kalkulation) faldet fra 42 pct. i 2005 til 27 pct. i 2007. Andelen, der oplyser, at de alene anvender en vejledning fra Arbejdsmarkedsstyrelsen (kalkulationsvejledningen eller vejledningen vedrørende servicearbejde for private, jf. ovenfor), er steget fra 38 pct. i 2005 til 61 pct. i 2007.²⁰ Andelen, der angiveligt hverken anvender en vejledning fra Arbejdsmarkedsstyrelsen eller andre metoder, er faldet fra 12 pct. i 2005 til 6 pct. i 2007.

Den stigende anvendelse af kalkulationsvejledningen kan eventuelt hænge sammen med, at flere har været på kursus i brugen af vejledningen. I 2005 oplyste 61 pct. af projekterne med salg, at medarbejdere i kommunen havde været på kursus i anvendelse af vejledningen. Denne andel er 72 pct. i 2007. Stigningen er dog ikke nødvendigvis udtryk for, at flere har været på kursus, men kan i princippet også være en følge af kommunesammenlægningerne i forbindelse med kommunalreformen.

---

20. I 2005-undersøgelsen blev der i sagens natur ikke stillet spørgsmål vedrørende anvendelse af vejledningen vedrørende servicearbejde for private borgere, idet denne vejledning først blev udsendt i starten af 2006 (Arbejdsmarkedsstyrelsen, 2006). En del af den anførte stigning kan skyldes dette forhold.

Både i 2005-undersøgelsen og i 2007-undersøgelsen skulle der for hvert projekt gives oplysning om, hvorvidt projektet, så vidt svarpersonen vidste, havde været udsat for kritik for konkurrenceforvridning fra en række nærmere angivne parter, herunder private virksomheder, arbejdsgivere, faglige organisationer, forskellige offentlige organer eller andre. I 2005 drejede spørgsmålet sig om, hvorvidt der på et eller andet tidspunkt i fortiden havde været kritik, mens spørgsmålet i 2007-undersøgelsen drejede sig om eventuel kritik i 2005 eller senere.

I 2005 blev det oplyst, at 27 projekter havde været udsat for kritik (11 pct. af projekterne med salg), mens 20 projekter ifølge 2007-undersøgelsen havde været udsat for kritik på et eller andet tidspunkt i 2005-2007 (11 pct. af projekterne med salg i 2007). Der kan være en vis overlapning mellem de to grupper af projekter. Fordelingen af de to grupper af projekter efter, hvor kritikken kom fra, er næsten den samme i 2007 som i 2005, og i begge år blev det oplyst, at der for ca. 60 pct. af de to grupper af projekter var blevet klaget til det daværende Regionale Arbejdsmarkedsråd over konkurrenceforvridning.

Det forhold, at projekternes størrelse og spredningen i aktiviteter er øget, skulle alt andet lige trække i retning af, at en større andel af projekter ville være blevet udsat for kritik efter 1.1.2007 end før. Den omstændighed, at spørgsmålet i 2007-undersøgelsen drejede sig om en periode på ca. 2 til 2 et halvt år, mens spørgsmålet i 2005-undersøgelsen vedrørte en længere periode, trækker i modsat retning. Alt i alt er den mest sandsynlige konklusion derfor, at der tilsyneladende ikke er sket nævneværdige ændringer med hensyn til den under alle omstændigheder beskedne andel af projekter, der har været kritiseret for konkurrenceforvridning.

Med hensyn til projekternes betydning i en beskæftigelsespolitisk sammenhæng kan det bemærkes, at omkring 30 pct. af projektdeltagerne både i 2005 (31 pct.) og 2007 (28 pct.), ifølge svarpersonernes skøn, påbegynder ordinær uddannelse eller ordinært arbejde efter projektet til trods for, at deltagergruppen som nævnt er klart svagere i 2007 end i 2005.

Svarpersonernes vurdering af projekternes indhold med hensyn til personlige og faglige kvalifikationer mv. er næsten den samme i 2007 som i 2005. Dog er der lidt flere i 2007, der mener, at projekterne i høj grad giver de aktiverede motivation og optimisme, mulighed for at af-

prøve/snuse til et fagligt område samt kvalifikationer inden for områder med gode beskæftigelsesmuligheder.

LITTERATUR

- Arbejdsmarkedsstyrelsen (2005a): *Vejledning om afsætning af produktion i forbindelse med kommunernes særligt tilrettelagte projekter for ledige*. Vejledning nr. 9066 af 11. januar 2005. København: Arbejdsmarkedsstyrelsen.
- Arbejdsmarkedsstyrelsen (2005b): *Skrivelse om in house-produktion i forbindelse med særligt tilrettelagte kommunale aktiveringsprojekter*. Skrivelse nr. 9797 af 9. december 2005. København: Arbejdsmarkedsstyrelsen.
- Arbejdsmarkedsstyrelsen (2006): *Vejledning om afsætning af servicearbejde fra særligt tilrettelagte projekter til private borgere*. Vejledning nr. 9023 af 17. januar 2006. København: Arbejdsmarkedsstyrelsen.
- Arbejdsmarkedsstyrelsen (2007): *Visitation og kontaktførelse*. Link på AMS's hjemmeside. Downloaded oktober 2007 fra <http://www.ams.dk>
- Fagbladet (2004): *Aktivering med bagside*. Temanummer. Fagbladet nr. 22. København: SID.
- Rosdahl, A. (2006): *Kommunale aktiveringsprojekter med produktion*. København: Socialforskningsinstituttet 06:03.

SFI-RAPPORTER SIDEN 2006

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 06:01 Egelund, T.: *Sammenbrud i anbringelser*. 2006. 79 s. ISBN 87-7487-802-6. Kr. 65,00
- 06:02 Holt, H., Geerdsen, L.P., Christensen, G., Klitgaard, C. & Lind, M.L.: *Det kønsopdelte arbejdsmarked. En kvantitativ og kvalitativ behyning*. 2006. 250 s. ISBN 87-7487-804-2. Kr. 228,00.
- 06:03 Rosdahl, A.: *Kommunale aktiveringsprojekter med produktion*. 2006. 51 s. ISBN 87-7487-805-0. Kr. 50,00.
- 06:04 Christensen, E.: *Opvækst med særlig risiko. Indkredsning af børn med behov for en tidlig forebyggende indsats*. 2006. 92 s. ISBN 87-7487-806-9. Kr. 85,00.
- 06:05 Jørgensen, M.S., Holt, H., Hohnen, P. & Schimmel, G.: *Job på særlige vilkår. Overblik over viden på området*. 2006. 83 s. ISBN 87-7487-807-7. Kr. 75,00.
- 06:06 Rasmussen, M.: *Kontanthjælpsmodtageres gæld. Eftergivelse af offentlig gæld*. 2006. 68 s. ISBN 87-7487-808-5. Kr. 55,00.
- 06:07 Møller, S.S. & Rosdahl, A.: *Indvandrere i job. Marginalisering og beskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere*. 2006. 171 s. ISBN 87-7487-809-3. Kr. 160,00.

- 06:08 Bengtsson, S. & Kristensen, L.K.: *Særforsorgens udlægning*. 2006. 96 s. ISBN 87-7487-810-7. Kr. 100,00.
- 06:09 Larsen, M.: *Fastholdelse og rekruttering af ældre. Arbejdspladsers indsats*. 2006. 101 s. ISBN 87-7487-813-1. Kr. 100,00.
- 06:10 Hestbæk, A.-D., Lindemann, A., Nielsen, V.L. & Christoffersen, M.N.: *Nye regler – ny praksis. Ændringerne i servicelovens børneregler 2001. Afslutningsrapport*. 2006. 265 s. ISBN 87-91247-80-2. Rapporten er udgivet af Styrelsen for Social Service. Kontakt denne eller send bestilling pr. e-mail til bestilling@servicestyrelsen.dk.
- 06:11 Olsen, H.: *Guide til gode spørgeskemaer. En manual*. 2006. 100 s. ISBN 87-7487-812-3. Kr. 100,00.
- 06:12 Bonke, J.: *Ludomani i Danmark. Udbredelsen af pengespil og problemspillere*. 2006. 79 s. ISBN 87-7487-811-5. Kr. 85,00.
- 06:13 Miiller, M.M.: *Arbejds miljø og indvandrere. Erfaringer i forhold til rekruttering og fastholdelse*. 2006. 92 s. ISBN 87-7487-816-6. Kr. 90,00.
- 06:14 Hansen, H.: *Time Series of APW-Calculations - Module for Great Britain 1991-2004*. 2006. 83 s. ISBN 87-7487-815-8. Netpublikation.
- 06:15 Clausen, J., Heinesen, E. & Hussain, M.A.: *De nye kommuners rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen*. 2006. 106 s. ISBN 87-7487-824-7. Netpublikation.
- 06:16 Christensen, G. & Christensen, S.: *Etniske minoriteter, frivilligt socialt arbejde og integration. Afdækning af muligheder og perspektiver*. 2006. 220 s. ISBN 87-7487-817-4. Netpublikation.
- 06:17 Schimmel, G.: *LO-dokumentation nr. 2/2006. Barrierer for kvinder i fagligt arbejde. En kvalitativ undersøgelse af årsagerne til kvinders lavere repræsentation i LO-fagbevægelsen*. 2006. 120 s. ISBN-10: 87-7735-770-1, ISBN-13: 978-87-7735-770-1. Kr. 20,00. Rapporten er udgivet af Landsorganisationen i Danmark.
- 06:18 Boje, T.P.: *Frivillighed og nonprofit i Danmark. Omfang, organisation, økonomi og beskæftigelse*. 2006. 275 s. ISBN 87-7487-821-2. Kr. 250,00.
- 06:19 Boje, T.P., Fridberg, T. & Ibsen, B. (red.): *Den frivillige sektor i Danmark. Omfang og betydning*. 2006. 172 s. ISBN 87-7487-822-0. Kr. 160,00.

- 06:20 Geerdsen, P.P. & Geerdsen, L.: *Fra aktivering til beskæftigelse. En gennemgang af aktiveringsindsatsen i det danske dagpenge-system.* 2006. 72 s. ISBN 87-7487-818-2. Kr. 70,00.
- 06:21 Jespersen, C.: *Socialt udsatte børn i dagtilbud.* 2006. 108 s. ISBN 87-7487-835-2. Kr. 100,00.
- 06:22 Christensen, V.T.: *Uhørt? Betydningen af nedsat børelse for arbejdsmarkedstilknytning og arbejdsliv.* 2006. 254 s. ISBN 87-7487-823-9. Kr. 248,00.
- 06:23 Jensen, T.G., Schmidt, G., Jareno, K.N. & Roselius, M.: *Indsatser mod arensrelateret vold.* 2006. 185 s. ISBN: 87-7487-825-5. Netpublikation.
- 06:24 Miiler, M.M., Høgelund, J. & Geerdsen, P.P.: *Handicap & beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2005.* 2006. 128 s. ISBN 87-7487-826-3. Kr. 110,00.
- 06:25 Christensen, E. & Andersen, K.V.: *Livsvilkår for børn med familie på danske asylcentre.* 2006. 120 s. ISBN: 87-7487-827-1. Kr. 120,00.
- 06:26 Rostgaard, T.: *Oplysning om demens. En evaluering af Socialministeriets pulje til oplysning om demens.* 2007. 65 s. ISBN: 978-87-7487-829-2. Kr. 60,00.
- 06:27 Bengtsson, S. & Nemli, A.: *Oplevelsen af MST. Forældres, unges og terapeuters erfaringer med Multisystemisk Terapi.* 2006. 136 s. ISBN: 87-7487-830-1. Kr. 140,00.
- 06:28 Stigaard, M.V., Sørensen, M.F., Winter, S.C., Friisberg, N. & Henriksen, A.C.: *Kommunernes beskæftigelsesindsats.* 2006. 113 s. ISBN 87-7487-832-8. Kr. 90,00.
- 06:29 Madsen, M.B., Mortensøn, M.D. & Rosdahl, A.: *Arbejdsmarkedsparat eller ej? En kvalitativ undersøgelse af visitationen af kontanthjælpsmodtagere i ti kommuner.* 2006. 109 s. ISBN 87-7487-833-6. Kr. 100,00.
- 06:30 Rosdahl, A. & Petersen, K.N.: *Modtagere af kontanthjælp. En litteraturoversigt om kontanthjælpsmodtagere og den offentlige indsats for at hjælpe dem.* 2006. 87 s. ISBN 87-7487-834-4. Kr. 65,00.
- 06:31 Deding, M & Jakobsen, V.: *Indvandreres arbejdsliv og familieliv.* 2006. 101 s. ISBN 87-7487-836-0. Netpublikation.
- 06:32 Deding, M., Lausten, M. & Andersen, A.R.: *Børnefamiliers balance mellem familie- og arbejdsliv.* 2006. 139 s. ISBN 87-7487-837-9. Netpublikation.

- 06:33 Hansen, H.: *Time Series of APW-Calculations - Module for Denmark 1994-2005*. 2006. 121 s. ISBN 87-7487-838-7. Netpublikation.
- 06:34 Christensen, E.: *Uledsagede asylansøgerbørn*. 2006. 64 s. ISBN 87-7487-840-9. Kr. 65,00.
- 06:35 Christensen, V.T.: *Hard of Hearing? Hearing problems and working life*. 2006. 49 s. ISBN 87-7487-823-9. Engelsk sammenfatning af rapporten *Uhørt?* Netpublikation.
- 07:01 Damgaard, B. & Boll, J.: *Opfølgning på sygedagpenge – Del I. Kommuners, lægers, og virksomheders erfaringer med de nye regler*. 2007. 116 s. ISBN 978-87-7487-842-1. Kr. 100,00.
- 07:02 Bach, H.B. & Petersen, K.N.: *Kontanthjælpsmodtagerne i 2006. En surveyundersøgelse af matchkategorier, arbejde og økonomi*. 2007. 146 s. ISBN 978-87-7487-843-8. Kr. 110,00.
- 07:03 Sivertsen, M.: *Hvordan virker indsatsen mod negativ social arv? Gennemgang og analyse af 54 projektevalueringer*. 2007. 55 s. ISBN 978-87-7487-844-5. Kr. 60,00.
- 07:04 Jespersen, S.T., Junge, M., Munk, M.D. & Olsen, P.: *Brain drain eller brain gain? Vandringer af højtuddannede til og fra Danmark*. 2007. 64 s. ISBN 978-87-7487-846-9. Netpublikation.
- 07:05 Benjaminsen, L.: *Storbypuljen – Indsatser for socialt udsatte. Ideer og erfaringer*. 2007. 47 s. ISBN 978-87-7487-847-6. Kr. 60,00. Pjece.
- 07:06 Miiller, M.M., Havn, L., Holt, H. & Jensen, S.: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2006*. 2007. 178 s. ISBN 978-87-7487-848-3. Kr. 180,00.
- 07:07 Madsen, M. B., Filges, T., Hohnen, Jensen S. & Nærvig Petersen, K.: *Vil De gerne have et arbejde?* 2007. 194 s. ISBN 978-87-7487-849-0. Kr. 175,00.
- 07:08 Nielsen, C., Benjaminsen, L., Dinesen P. T. & Bonke, J.: *Effekt-måling*. 2007. 180 s. ISBN 978-87-7487-850-6. Netpublikation.
- 07:09 Boesby, D.: *At oplyse om demens. Ideer og inspiration*. 2007. 18 s. Netpublikation
- 07:10 Graversen, B.K., Damgaard, B. & Rosdahl, A.: *Hurtigt i gang. Evaluering af et forsøg med en tidlig og intensiv beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige*. 2007. 107 s. ISBN 978- 87-7487-851-3.
- 07:11 Thorsager, L., Børjesson, E., Christensen, I. & Pihl, V.: *Metoder i socialt arbejde. Begreber og problematikker*. 2007. 128 s. ISBN 978-87-7487-852-0. Kr. 120,00.

- 07:12 Hohnen, P., Mortensøn, M.D. & Klitgaard, C.: *Den korteste vej til arbejdsmarkedet. En kvalitativ undersøgelse af indsatsen over for ikke-arbejdsmarkedsparete ledige*. 2007. 145 s. ISBN: 978-87-7487-854-4. Kr. 138,00.
- 07:13 Rostgaard, T.: *Begreber om kvalitet i aldreplejen. Temaer, roller og relationer*. 2007. 225 s. ISBN 978-87-7487- 855-1. Kr. 218,00.
- 07:14 Bonke, J.: *Ludomani i Danmark. Faktorer af betydning for spilleproblemer*. 2007. 90 s. ISBN 978-87-7487-853-7. Kr. 90,00.
- 07:15 Andersen, D. & Højlund, O.: *Interview med 11-årige. Erfaringer fra et web-baseret pilotprojekt*. 2007. 121 s. ISBN: 978-87-7487-857-5. Kr. 110,00.
- 07:16 Dahl, K.M.: *Udsatte børns fritid – et litteraturstudie*. 2007. 85 s. ISBN: 978- 87-7487-858-2. Netpublikation.
- 07:17 Vinther, H.: *Rundt om forebyggelses- og sundhedscentre. Muligheder og barrierer for udvikling af forebyggelses- og sundhedscentre i Danmark*. 2007. 78 s. ISBN: 978-87-7487-860-5. Netpublikation.
- 07:18 Fridberg, T. & Jæger, M.M.: *Frivillige i Hjemmeværnet*. 2007. 97 s. ISBN: 978- 87-7487-861-2. Kr. 90,00.
- 07:19 Høgelund, J. & Larsen, B.: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2005 og 2006*. 2007. 39 s. ISBN: 978-87-7487-864-3. Netpublikation.
- 07:20 Larsen, B., Miiller M.M. & Høgelund, J.: *Handicap og beskæftigelse. Regionale forskelle*. 2007. 65 s. ISBN: 978-87-7487-865-0. Netpublikation.
- 07:21 Jørgensen, M.: *Danskernes pensionsopsparinger. En deskriptiv analyse*. 2007. 238 s. ISBN: 978- 87-7487-866-7. Kr. 198,00.
- 07:22 Benjaminsen, L. & Christensen, I.: *Hjemløshed i Danmark 2007. National kortlægning*. 2007. 159 s. ISBN 978- 87-7487-867-4. Kr. 148,00.
- 07:23 Nielsen, V.L. & Ploug, N.: *Når politik bliver til virkelighed. Festskrift til professor Søren Winter*. 2007. 241 s. ISBN: 978- 87-7487-868-1. Kr. 229,00.
- 07:24 Egelund, T. & Vitus, K.: *Sammenbrud i anbringelser af unge. Risikofaktorer hos unge, forældre, anbringelsessteder og i sagsbehandlingen*. 2007. 67 s. ISBN: 978- 87-7487-869-8. Kr. 75,00.
- 07:25 Ploug, N.: *Socialt udsatte børn. Identifikation, viden og handlemuligheder i daginstitutioner*. 2007. 48 s. ISBN: 978- 87-7487-870-4. Kr. 50,00.

- 07:26 Olsen, H: *Konstruktion og kvalitetssikring af multisurveydata*. 2007. 181 s. ISBN: 978-87-7487-871-1. Netpublikation.
- 07:27 Rostgaard, T. & Thorgaard, C.: *God kvalitet i aldreplejen. Sådan vægter ældre, plejepersonale og visitatorer*. 2007. 130 s. ISBN: 978- 87-7487-872-8. Kr. 130
- 07:28 Jensen, T.G. & Liversage, A.: *Fædre, sønner, ægtemænd. Om maskulinitet og manderoller blandt etniske minoritetsmænd*. 2007. 80 s. ISBN: 978-87-7487-874-2. Netpublikation.
- 07:29 Olsen, B.M. (red.): *Evalueringen af den fleksible barselorlov. Orlovsreglerne set fra forældres, kommuners og arbejdspladsers perspektiv*. 2007. 222 s. ISBN: 978- 87-7487-875-9. Kr.
- 07:29 Olsen, B.M. (red.): *Evalueringen af den fleksible barselorlov. Orlovsreglerne set fra forældres, kommuners og arbejdspladsers perspektiv*. 2007. 222 s. ISBN: 978-87-7487-875-9. Kr.
- 07:30 Beer, F. & Damgaard, B.: *Kommuner og virksomheders samspil om socialt engagement*. 2007. 84 s. ISBN: 978-87-7487-854-2. Kr. 90,00.
- 07:31 Rosdahl, A.: *Kommunale aktiveringsprojekter med produktion 2007*. 2007. 70 s. ISBN: 978-87-7487-877-3. Kr. 75,00.

KOMMUNALE AKTIVERINGSPROJEKTER MED PRODUKTION 2007

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats giver kommunerne mulighed for at aktivere ledige i projekter, hvor de ledige udfører arbejde, som kommunen selv drager nytte af, eller som kan sælges/afsættes til andre, fx private virksomheder eller borgere. Formålet med aktiveringen er bl.a. at opkvalificere de ledige og styrke deres muligheder for at få et job på almindelige vilkår.

Denne rapport sammenligner ud fra oplysninger fra kommunerne omfanget og arten af disse aktiveringsprojekter i 2005 og 2007. Den viser bl.a., at færre aktiveres på denne måde, og at deltagerne i højere grad tilhører de svageste kontanthjælpsmodtagere i 2007. Kun få af projekterne er blevet kritiseret for at være konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv.

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

07:31

75 kr. inkl. moms

ISSN: 1396-1810

